

OHLADINSKI DORNAK Z PULE - BLOZ NI 5 NI 6 NECONUSTO U SLID

LET 1988

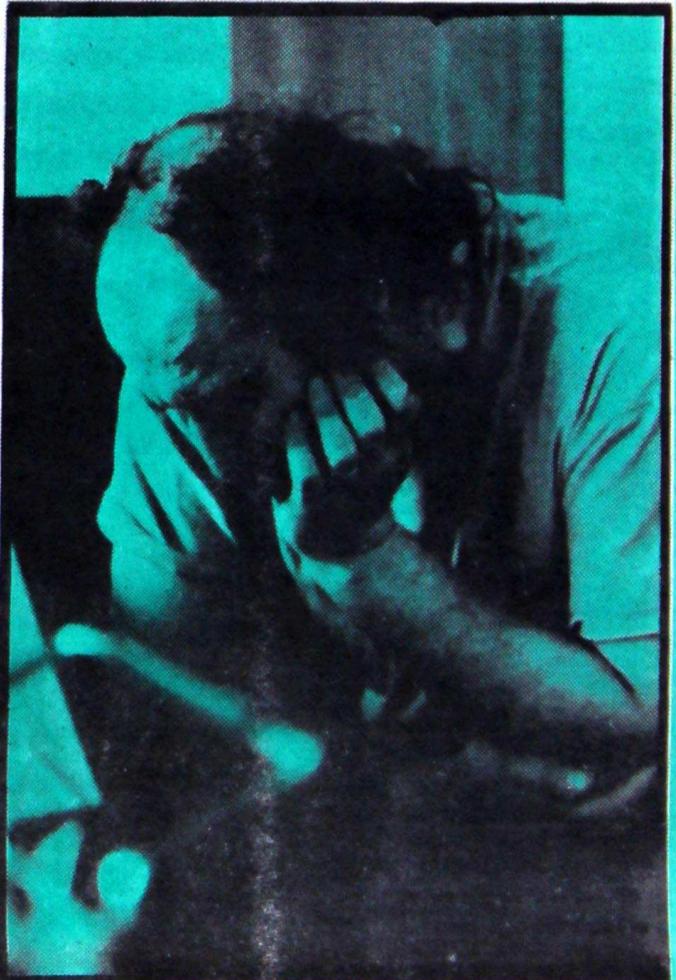
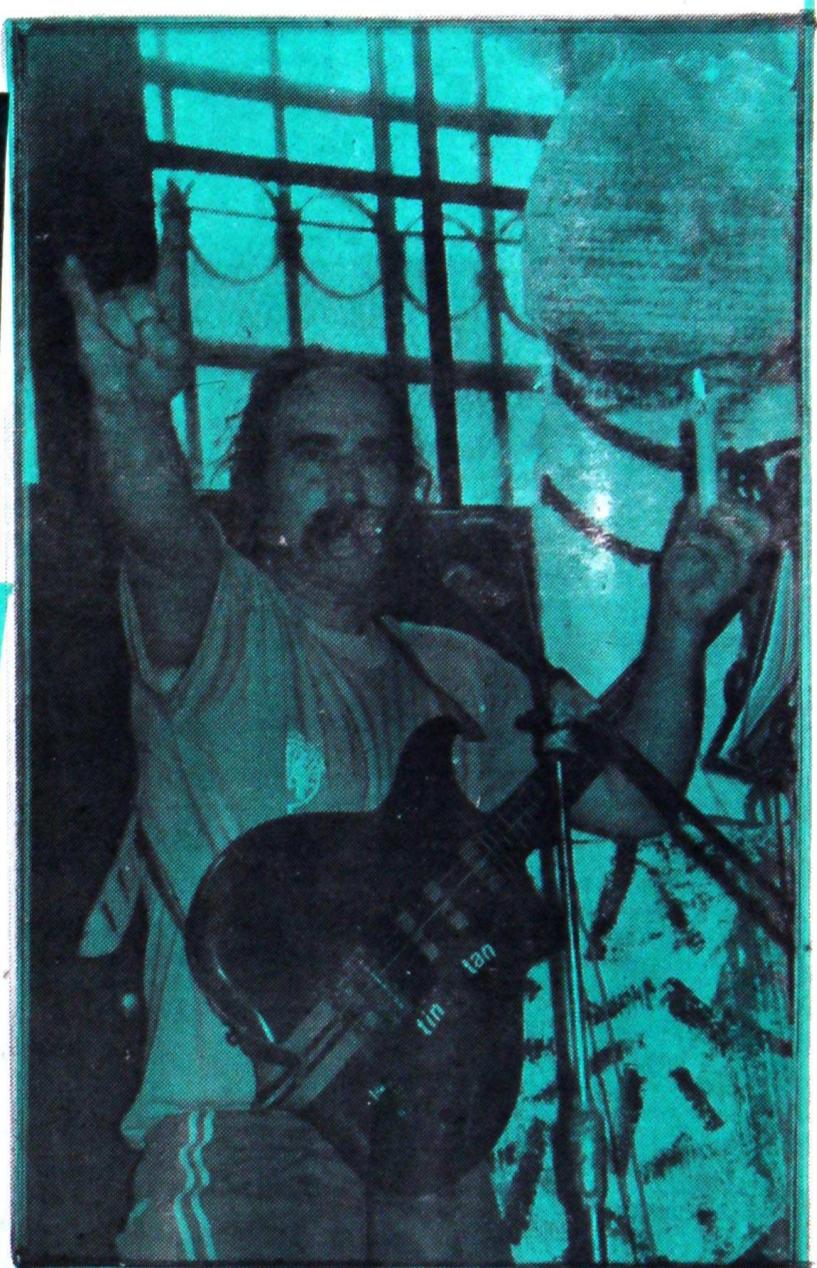
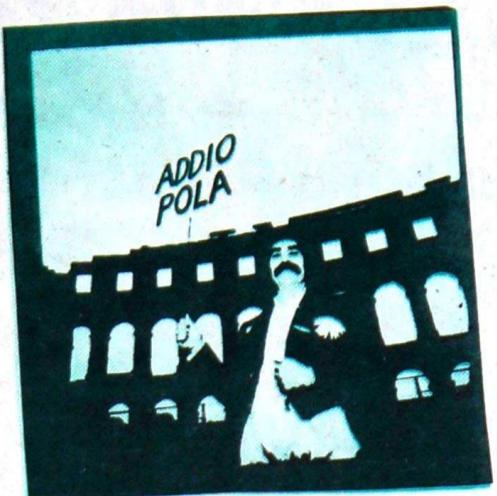
CENA 400 DIN.

(4 KRVAVE)

(LEFTINJE
OD GLASA
ISTRE)

Gori vši!
WINNETOU

U OVOJ BLOZU:
FRANCI CUKON BLAŠČEVIĆ
TEKSTOVI KASETE 'ADDIO POLA'

Pred vama je peta Petica i vjerujemo ne i posljednja. Nadamo se da će se njeno financiranje do slijedećeg, septembarskog broja riješiti i da nas iz naše privremene redakcije neće izbaciti.

Reklo bi se da idemo na zasluženi odmor, ali varate se, jer pred nama je ostalo niz neriješenih problema.

Trudit ćemo se da što više stvari sredimo, od problema propagande i neuhvatljivih kolportera, organizacije tribina, promocija ... do neizbjegnog druženja i čavrlijanja. Dodite i pomozite da vaš list postane što bolji, nećete požaliti.

Pozdravljaju vas vaši Petičani!

**U GODINI KADA
NAJVIŠI OMLADINSKI
PARTIJSKI I DRŽAVNI
ORGANI RASPRAVLJAJU O
Mjestu i vlozi
MLADE GENERACIJE**

**ODGOVORNOST
MLADIH JE još
VEĆA!!**

Kader iz strip-a:
"najčišća budućnost" M. Kajznačić

**SVJEDOCI ŠMO IZRAZITO TEŠKE
SITUACIJE U NAČEM DRUŠTVU,
STOGA SE OD MLADIH LUDI MUOĆ
POČEKUJE U RJEŠAVANJU TIH
PROBLEMA!!!**

NATJEČAJ

za odobravanje stipendija mladim radnicima i djeci radnika, učenicima i studentima za šk. god. 1988/89.

Na temelju Sporazuma o jedinstvenim kriterijima i načinu izbora stipendista Titova fonda SFRJ te Pravila Titova fonda ARH i Odluke o kriterijima za izbor stipendista mladih radnika i djece radnika, a u povodu obilježavanja Dana mladosti 1988. godine, Skupština Titova fonda SRH raspisuje NATJEČAJ za odobravanje stipendija mladim radnicima i djeci radnika za šk. godinu 1988/89.

Mladi radnici

1. U školskoj godini 1988/89. odobrat će se stipendija mladim radnicima za obrazovanje uz rad i iz rada.

Pravo da se natječu za stipendiju imaju

- mladi radnici koji rade u organizaciji udruženog rada, radnoj zajednici ili drugom obliku udruživanja rada i sredstava;
- mladi radni ljudi koji osobnim radom samostalno u vidu zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost;
- mladi radnici zaposleni kod privatnih poslodavaca;
- mladi udruženi i individualni poljoprivrednici.

2. Stipendija Titova fonda dodjeljivat će se kandidatima koji ispunjavaju slijedeće uvjete:

- da ih na obrazovanje upućuje organizacija udruženog rada na temelju odluke organa samoupravljanja u skladu sa Zakonom o usmjerrenom obrazovanju;

- da imaju najmanje dvije godine neprekidnog radnog iskustva u organizaciji udruženog rada koja ih upućuje na obrazovanje;

- da su u svojoj radnoj sredini pokazali izuzetan uspjeh i marljivost pri obavljanju poslova i radnih zadataka;

- da su aktivni u radu društveno političkih organizacija i samoupravnih organa;

- da se žele obrazovati u skladu s kadrovskim potrebama svoje radne sredine;

- da nemaju dovoljno materijalnih mogućnosti za obrazovanje;

- da nisu stariji od 30 godina.

3. Kandidati za stipendiju obavezn su da popune »Molbu za stipendiju« koju izdaju općinski savjeti Titova fonda, te priložiti slijedeće dokumente:

- potvrdu o materijalnim primanjima članova domaćinstva u razdoblju od 1. 01. – 31. 12. 1987. godine,

- svjedodžbe o zadnje dvije godine obrazovanja,

- potvrda o primljenim nagradama i priznanjima,

- uvjerenje o upisu u školsku godinu 1988/89.

Molbe za stipendiju predaju se savjetu Titova fonda općine na čijem području je sjedište organizacije udruženog rada u kojoj je kandidat zaposlen.

12. 1987. g.

- svjedodžbu o završenom obrazovanju;
- odluku o primljenim nagradama i priznanjima;
- uvjerenje o upisu za školsku godinu 1988/89.

Molbe za stipendiju predaju se općinskom savjetu Titova fonda na čijem području je sjedište organizacije udruženog rada u kojoj je kandidat zaposlen.

III

Djeca radnika

1. U školskoj godini 1988/89. odobrat će se stipendije djeci radnika

- polaznicima usmjereno obrazovanja.

Pravo da se natječu za stipendiju imaju djeca radnika u udruženom radu, udruženih ili individualnih poljoprivrednika i umirovljenika, kao i djeca koja su lišena rediteljskog staranja.

2. Stipendija Titova fonda dodjeljivat će se kandidatima koji ispunjavaju slijedeće uvjete:

- da su pokazali izuzetan uspjeh u dosadašnjem obrazovanju;

- da su u zadnje dvije godine osnovnog ili srednjeg usmjereno obrazovanja koje su završili postigli najmanje prosječnu ocjenu 3,51;

- da su uspostavili ugovorne odnose s OOVR-om, RZ,

- da nemaju dovoljno materijalnih mogućnosti za obrazovanje,

- da su aktivni u radu SSO i drugih društveno-političkih i društvenih organizacija i samoupravnih organa.

V Zajedničke odredbe

1. Skupština Titova fonda SRH zajedno s općinskim savjetima, a ovisno o raspoloživim sredstvima, donosi odluku o broju stipendija, njihovoj visini, o načinu i uvjetima realizacije, kao i o vremenu za koje se stipendija dodjeljuje, ovisno o programu usmjereno obrazovanja.

2. Savjet Titova fonda u općini provodi izbor stipendista i u roku od 15 dana po isteku natječaja o svojoj odluci obavještavaju Skupština Titova fonda SRH, predlagajući i kandidata.

3. Skupština Titova fonda će u utvrđenom roku, nakon što općinski savjeti osiguraju potrebna sredstva, a najkasnije do 30. 09. 1988. godine provjeriti ispravnost provođenja natječaja i zatim proglašiti stipendiste. Žalbe na odluke savjeta o izboru stipendista podnose se Skupštini najkasnije petnaest dana po primlju obavijesti, a najkasnije do 31. 08. 1988. godine. Naknadno pristigle žalbe neće se razmatrati.

4. Natječaj je otvoren od 9. 05. 1988. do 15. 07. 1988. godine. Stipendije će se isplaćivati putem štednih knjižica Privredne banke Zagreb.

SKUPŠTINA TITOVA FONDA
SR HRVATSKE ZAGREB
LENJINOV TRG 2

/STRANA 2

IMPRESSUM

PET - GLASILO SAVEZA SOCIJALISTIČKE OMLADINE HRVATSKE PULA

IZDAVAČ: OPĆINSKA KONFERENCIJA SSOH PULA

SAVJET LISTA: MIRJANA ACIMOVIC, SILVA BODLAJ, ANTON CRNOBORI, LORENA DEL TREPO - SAVIĆ, ALDO KLIMAN (PREDSJEDNIK), MARJAN KOSTEŠIĆ, ELVIS MILETA, SLAVOMIR MILJEVIĆ, VLATER PRENC, LUCIANA PUHAR, DANIELA ROTTI (ZAMJENIK PREDSJEDNIKA), BRUNO STERMOTIĆ, JADRANKA VALKOVIĆ

V. D. GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA: MIRJANA ACIMOVIC

REDAKCIJA: MARIO BENČIĆ, BORIS BJELICA, NATAŠA DRAGUN, JELENA GRUJIĆ, MARINA MIHALJ, BILJANA RADOJIČIĆ, DANIELA SKANDUL, OLGA VISKOVIC - MANDIĆ

GRAFIČKI NEUREDNIK: NADAN ROJNIC

TEHNIČKI UREDNIK: ZDRAVKO BUSINELLO

FOTOGRAF: EDUARD STRENJA

IGOR ZIROJEVIĆ

TISAK: »NOVI LIST« RIJEKA

TIPOGRAF RIJEKA

ADRESA REDAKCIJE (privremena):

JOAKIMA RAKOVCA 12

TELEFON: 22-967/052

PRILOZI SE NE VRAĆAJU

RJEŠENJEM REPUBLIČKOG KOMITETA ZA INFORMIRANJE SRH LIST

JE UPISAN U EVIDENCIJU JAVNOG GLASILA POD BROJEM UP-427-2/83.

PET JE OSLOBOĐEN PLAĆANJA NA POREZ.

ISTOSA

NOVA IZDAVACKA KUĆA U PULI

Proteklo je točno godinu dana od početka stečaja »Istarske naklade«, jedine izdavačke kuće u Puli i Istri. Njeno propadanje javnost je mogla, manje–više, pratiti kroz napise i priloge u lokalnim glasilima. Tome dajemo svoj doprinos.

»Istarska naklada« osnovana je 1981. godine sa željom osnivača da postane pravi istarski izdavač koji će se pobrinuti za izdavanje knjiga nastalih i namijenjenih ovom području. Od tada, ta je kuća izdala 650 naslova (ne malo broj) i cijelo je vrijeme razvijala tzv. zavičajnu knjigu, objavljivala monografije, znanstvena i publicistička djela autora istarskog područja, prozu i poeziju u bibliotekama »Novija lirika« i »Besida«. Uz određen broj komercijalnih izdanja, udžbenika za riječko sveučilište i suizdavaštvo u kolima »Istre kroz stoljeća«, »Naklada« je bila i izdavač časopisa »Istra«. Dakle, programa i mogućnosti za razvoj izdavačkih programa je bilo. No, ipak je propala.

Sručna studija izrađena pred kraj života tog izdavača navodi kao jedan od uzroka propasti i to da izdavački programi nisu nikada do kraja ostvareni, a da su i mnoga izdanja izašla sa zakašnjenjem. Uz to, piše da hodovno poslovanje »Istarske naklade« treba posmatrati u svetu ukupne situacije u kojoj se nalazi izdavačka delatnost u Jugoslaviji. Osnovne karakteristike poslovanja izdavača u proteklom razdoblju su bile: nedostatak poslovnih sredstava, plaćanje kamatnih stopa na kredite... Ukratko, proizvodnja sve manja, a manje i tržište zbog pada kupovne moći stanovnike. Uz to, istarsko tržište je specifično: malo,

a višejezično i sa slabo razvijenom knjižarskom mrežom. Kad se sve to skupi i pridoda »subjektivnim slabostima«, ta formula dovodi do gašenja firme. Da li je tako moralo biti? Očito – nije, jer već je u Puli pokrenut postupak za osnivanje nove izdavačke kuće, što znači da odgovorni smatraju da tako nešto ipak može funkcionišati na ovom prostoru, bez obzira na otežavajuće okolnosti. Izgleda da su ipak u kratkom sedmogodišnjem životu »Istarske naklade« glavnu ulogu igrale »subjektivne slabosti« i pojedinci kao njihovi nosioci. Što o tome kaže stručna studija?

SUBJEKTIVNE SLABOSTI POJEDINACA

»Subjektivne slabosti bile su ove: nekonzistentna izdavačka politika, nepoštivanje zaključaka i odluka izdavačkog savjeta u fazi sprovedbe u život, tromost u unapređivanju proizvodnje i plasmana knjige, preveliki administrativni aparat s nedovoljno stručnim kvalifikacijama (RO je upošljavala 90 izvršilaca) (!) i česta fluktuacija radnika (odlazili su bolji) zbog sve nižih zarada«. Ovi su navodi tipičan scenario za prošlost gotovo svake jugoslavenske firme kojom upravljuju »stručnjaci«.

Ali, »Glas Istre« je u potrazi za subjektivnim slabostima bio mnogo određeniji: »Istarska naklada« imala je svoje Fikrete Abdiće, od onih koji su u društvenom trošku vodili naoko vlastite ljubavnice, do onih koje su zahvaljujući reprezentaciji upoznali (u pravom svjetlu) mnogi barovi i diskoklubovi diljem Jugoslavije. O njihovom pajanom imidžu dok su istodobno bili ustoličeni u sekretarskoj fotelji OOSK moglo bi se također mnogo toga reći... U svemu tome najviše glavoljba stvara nezapamćena kaotičnost dokumentacije. Najveći broj dokumenata ne sadrži sve ključne elemente: broj, datum, cijenu i potpis! Ta i takva dokumentacija, dalje, nije kompletirana onako kako treba, pa uz ulazne fakture nema primki, dok uz izlazne nema sklađišnih izdatnica... knjigovodstvena i ostala dokumentacija bila je razbacana po svim mogućim ladicama, ormarima, stolovima i policama, a da nitko nije bio odgovoran za to, pa je sasvim opravданa sumnja da nema svih službenih papira...«

Uglavnom, u javnost su izbili takvi podaci o poslovanju ove »radne organizacije« da je za njih izuzetno zanimanje trebala pokazati i SDK, i SUP, i Općinski komitet SKH. No, izgleda da je odluka ili dogovor gradskih nam otaca da se stara

firma što tiše likvidira, pa da se vidi dalje. Ocjena, da je dobro to što će se likvidacijom bar nešto spasiti možda stoji, ali odgovor na pitanje zašto je stvarno tako moralo biti izgleda da će otpuhati bura.

POKRENUT POSTUPAK NOVOG IZDAVACA

I dok »zaostavštinu« stare »Istarske naklade« već polako i rješavaju, privodeći kraju barem stečajni postupak (u sklopu kojeg se u Bulevaru E. Kardelja 33 moglo kupiti jeftinjih knjiga) postupak za osnivanje novog istarskog izdavača već je započeo.

Osnova za to je studija SET »Dr Mijo Mirković« u Puli iz veljače 1988. godine koja je naslovljena kao »Studija o društvenoj i ekonomskoj opravdanosti osnivanja i organizaciji poslovanja istarske radne organizacije za izdavačku djelatnost«, a izrađena je po narudžbi općinskog SIZ-a u oblasti kulture. Ovaj vrlo poučan udžbenik o tome »kako voditi izdavačku firmu u 25 lekcija« nudi dvije konцепcije: osnivanje veće izdavačke RO sa tridesetak zaposlenih (ta veća varjanta je zapravo mala u odnosu na bivšu »Nakladu« koja je imala 90 zaposlenih radnika), odnosno osnivanje manjeg izdavačkog centra sa pet-sest zaposlenih. Inicijatori osnivanja, raspravljajući na Komisiji za bibliotečno-izdavačku djelatnost i informiranje pulskog SIZ-a kulture, opredjeli su se za ovu najmanju varijantu i zamolili Skupštinu općine da bude osnivač jednog (nazivamo ga) Istarskog izdavačkog centra. SIZ je kulture, odnosno njegov »organ«, osnivaču namenio ulogu reditelja i staratelja. Naime, općina bi trebala iznaci osnivačka sredstva, a i imenovati prvog direktora. Uz to, u zaključcima pomenute Komisije od 16. svibnja o. g. pominje se i to da taj novi izdavač treba nastaviti sa izdavanjem onog dijela programa stare »Istarske naklade« koji je nazačen kao »pozitivan«, a da osnivač nove firme treba formirati radnu grupu koja bi pripremila programsku orientaciju novog izdavača. Zakuči su upućeni Skupštini općine i Općinskoj konferenciji SSRN. Oni su na potezu.

Kako sada stvari stoje, dođe li do osnivanja nove izdavačke firme trebalo bi što je moguće više zaostale imovine starog izdavača prepustiti novima. Tu pogoduje i pomalo čudna situacija da je sam SIZ kulture jedan od vjerovnika stare »Naklade« pa bi mogao onaj dio imovine koji bi bio potreban novim izdavačima preuzeti i ustupiti ga osniva-

FOTO: ZIROJEVIĆ I.

ču. A iznad svega, važan je odgovor na pitanje tko će biti osobe koje će započeti radom u novoj izdavačkoj kući (ili kućici). S obzirom na to da je u igri varijanta gotovo improvizijskog načina rada, taj će posao tražiti prvenstveno entuzijaste koji će, možda, od te početne male firme uspjeti razviti jaču. Ti će entuzijasti morati biti u dovoljnoj mjeri i stručni, ili će im odgovarajuća stručna po-moć neprestano morati biti na raspolaganju.

PREPUSTITE STVAR MLADIMA

Uglavnom, nema potrebe da i da-je crtamo. Mi smo na strani mladih, dobrih i poštenih kadrova. Poznato nam je da u Puli ima dovoljno mlađih stručnjaka za sva područja rada potrebna novom izdavaču: od direktora do urednika i tehničkog urednika. Tvrdimo da i krug ljudi koji bi trebali sudjelovati u projektima novog izdavača treba biti iz istog miljea. Nismo sektaši, niti se radi o »sukobu« generacija. Činjenica je da i kod nas, kao i bilo gdje drugdje u Jugoslaviji, postoje mlađi ljudi koji bi mogli, ali nemaju ili ne mogu dobiti priliku da nešto učine. Sredine koje su shvatile nužnost da mladi preuzimaju odgovornost za rad i razvoj te sredine, vrlo brzo rezultatima svog razvoja dokažu ispravnost takvog opredjeljenja.

Obraćamo se nadležnim u Skupštini općine i Općinskoj konferenciji SSRN: budete li o novom istarskom izdavaču odlučivali, pi-tajte i nas, dat ćemo vam spisak imena ljudi iza kojih možemo stajati. Sigurni smo da neće upropastiti društvena sredstva.

Nenad Maljković

Na oglasnoj ploči SIZ-a za zapošljavanje općine Pula povremeno se nalazi oglas kojim SOUR »Istra Jadran« poziva mlade ljude, stručnjake za određena područja da se uključe u razvojne programe SOUR-a i dodatnu edukaciju. Adresa: Splitska 1, IV kat. Oglas je, u kontekstu ploče na kojoj se nalazi, neuobičajen i po načinu na koji je sročen i po poruci (tko još poziva mlade ljude?) Pošli smo tim tragom.

Racan: Za početak, bili smo uzeli dva mlađa čovjeka, danas uspješna rukovodioca. Ohrabreni rezultatima, išli smo na masovan oblik sposobnosti. U posljednjem deset godina obuku je završilo četrdesetak polaznika, deset je u toku. Najoptimalniji su oni s 21. godinom života, odnosno, na završnoj godini studija. U toj dobi mozak je na vrhuncu i najlakše usvaja nova znanja – kaže mr. Marijan Racan, v.d. generalnog direktora SOUR-a, inicijator, kreator i voditelj sposobljavanja mlađih.

Pet: Što vas je ponakalo da uobičajenim sourskim funkcijama pridodate i ovu, edukativnu?

Racan: Ustvari, htjeli smo izboriti sferu rada, pa možda i nije bilo izbora. Inače, RZ SOUR-a funkcionira upravo onako kako se to od nje očekuje. Kad sam prije dvadeset godina počeo raditi u turizmu bila je česta pojava da, recimo, direktor turističke organizacije u Umagu nema pojma tko obavlja istu funkciju u Poreču, a istodobno zna što se događa u New Yorku. U tom smislu međusobno ih zblizavamo, potičemo razvojnu konkurenčiju i pružamo informacije do kojih bi inače teže dolazili. Naši mlađi suradnici sudjeluju u svemu tome. Čim stignu k nama – bacamo ih u vatru. Ako izdrže prvih deset dana – idemo dalje.

Pet: U čemu se sastoji proba?

Racan: Rasporedimo ih u ekipu koja radi konkretni zadatci. Recimo, upravo je u toku istraživački projekt za potrebe turističke organizacije u Malom Lošinju. Tu ih odmah provjeravamo na djelu. Inače, u svijetu postoji deset posto radomana – oni su uspješni u svemu čega se prihvata. Ima i kod nas takvih, premda velika većina stiže k nama već uprapaštena.

Pet: Uprapaštena čime?

Racan: Obrazovanjem, okruženjem koje ih truje pogrešnim informacijama, lošom literaturom, iskustvom starijih...

Pet: Kako vi to ispravljate?

Racan: Učimo ih da misle, da imaju pravilan odnos prema upravljanju i rukovodenju, pokušavamo svemu tome dati normalan prizvuk, a rezultati da se vide u ekonomici. Moraju znati postići uspjeh bez zloupotrebe položaja, vlasti itd.

Ostojić: Vecina mlađih ima averziju prema političkom angažmanu. Ali, to se uglavnom svodi na konstataciju da ovo ili ono ne valja. Ako razumovim da u mojoj mjesnjoj zajednici radi hrpa nesposobnih, moram se angažirati ili odseliti. Razgovarali smo o tome da se više uključimo u zbijanja u gradu, ali ipak je prevladala filozofija – grad zaobići.

Olga V. Mandić
Edi Strenja

ULAGANJE U ZNANJE MLADIH

Ulagaje u čovjeka, u znanje, u mlađi razvojni kadar, nije uobičajena praksa u većini naših radnih kolektiva. U SOUR-u »Istra Jadran«, međutim, sasvim drukčije razmišljaju. Oni usavršavaju vlastiti proizvod. Na kraju proizvodnog procesa on (ili ona) određeno područje ekonomskih znanosti ima u malom prstu, govori najmanje dva svjetska jezika, spreman je za napredovanje u svakom pogledu, psihofizički je izdržljiv, vizualno dotjeran. U toj edukaciji ništa se ne prepusta slučaju. Mentalne i karakterne osobine (volja, upornost, marljivost, odgovornost, radne navike, odijevanje) su na neprestanoj provjeri, a postulati literature tipa psihologija uspjeha – obavezni. Tko se oko toga koleba – bolje da se ni ne uključuje.

Sve u svemu, shvatili ste, riječ je o mlađom stručnjaku koji se pri kraju redovnog studija uključuje u specifičnu edukaciju pri SOUR-u. Po vlastitoj želji i nakon testiranja sposobnosti i stupnja motivacije za taj dodatni napor. Takav mlađi čovjek mora biti izuzetno uporan da bi savladao sve zadatke dodatne edukacije i istodobno stekao afirmaciju vrhunskog stručnjaka za određeno područje rada, uz garanciju da je po završetku studija spreman usavršavati se u struci. S takvim osobinama može stati rame uz rame uz bilo koji »proizvod« te vrste u svijetu. Znamo, je li, da tamo postoje visoke škole koje produciraju upravo određeni profil kadrova koji kasnije vodi multinacionalne kompanije.

Edukacija u SOUR-u traje godinu dana, a nakon toga slijedi dilema: ostati u SOUR-u ili otići u neku klasičnu firmu? Oni koji izdrže toliko, jer vrlo često odustaju već nakon dva, tri mjeseca – najradije ostaju. Manje uporni otpadnu prije i zapošljavaju se u nekoj običnoj radnoj organizaciji, gdje primanja nisu tako visoka, ali ni provjera sposobnosti tako drastična.

Racan: Što je još? To što mlađi idu logikom starijih, ne komuniciraju s vremenom koje dolazi. Važno je otrgnuti se od prizemnih zbijanja u gradu. Treba se otrgnuti od mase, treba da nauče da budu sami i jaki.

Ilić: Galilei je rekao: Ljudi ne možeš ničemu naučiti. Treba ih naučiti da pronalaze u sebi.

Ostojić: Što se nas tiče, nezaposlenost ne postoji. Mi svakom dajemo šansu. Kad nosimo oglas na SIZ, one referentice tamo komentiraju: Ah,

opet ovi iz SOUR-a. Evo, već dvije godine tragamo za prehrambenim tehnikozima, a ne možemo ih naći.

(Tehnolozi, javite se!)

SOUR »Istra Jadran« objedinjava šest najvećih ugostiteljsko-turističkih kolektiva Istre. Radna zajednica SOUR-a zapošljava 25 stalnih radnika. Od toga, šest radnika prima osobne dohotke čija se visina određuje prema prosjeku članica SOUR-a. Svi ostali obavljaju stručne poslove za potrebe članica SOUR-a, i, pojednostavljeno rečeno, plaćeni su onoliko koliko su efikasni. Mlađe suradnike u toku sposobljavanja isplaćuju preko Omladinske zadruge, ovisno o količini i kvaliteti obavljenog posla.

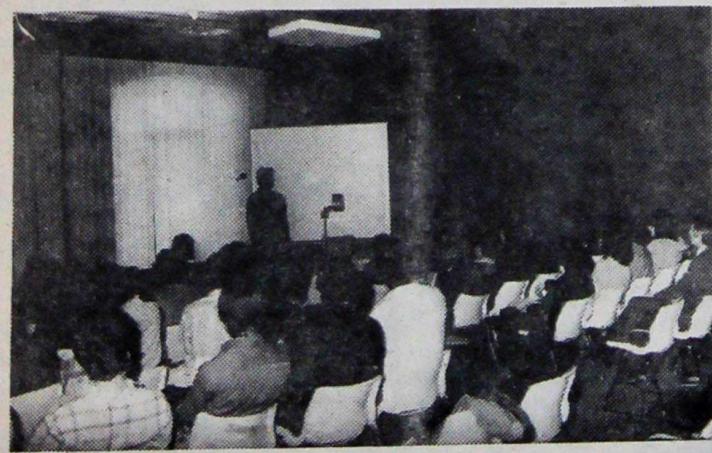
Racan: Mi ćemo imati veliki problem: ovi mlađi ljudi neće imati gdje otići, odnosno, neće htjeti otići. Kad ih netko počne maltretirati glupim predrebama, oni će se slomiti. Okolina takve ljudje nastoji uništiti. Ustalom, geo-prometni položaj Pule ne pruža velike ljudske šanse, a onda nema ni razvojne. Volim Pulu i to nije nikakav animozitet, govorim o činjenicama. Zato, računam da će oni iz Pule otići. Većina nadarenih se nakon studija ne vraća, naprsto zato što im sredina ne dopušta da se razviju. Već dvadeset godina je ista generacija na vlasti, i tu situaciju mogli bismo nazvati žabokrećinom. Ona pruža sigurnost prosvjetnim, ali onemogućuje kreativnost.

Pet: Kako naći priključak na suvremena svjetska dostignuća?

Racan: Uvođenje informatike je neminovno, ono pruža velike razvojne šanse. U Sloveniji to već funkcioniра. Tamo, na primjer, najnadarene »vrbuju« još dok su na studiju, nude im visoke zarade, određene pogodnosti... Žašto su kod nas jedine »zvjezde« nogometni, pjevači itd. Stručna elita, ona koja nas jedino može izvući iz krize – je nepoznata.

Pet: Koliko košta sposobljavanje jednog vašeg polaznika?

Racan: Puno – između 20 i 50 milijuna dinara. Ali, to je daleko teže nego sagraditi tvornicu ili hotel. Takav pristup nije popularan – direktora neke naše firme koji bi u to ulagao novce, svi radnici bi mrzili. U evolutivnom vremenu ponašati se kao revolucionar je narazumno.

U Hotelu »Histria« održano je 6. svibnja predavanje za studente druge godine SET-a i suradnike iz Rovinja, njih tridesetak. Bili smo tamo, snimili i porazgovarali s Marijanom Zahtilom, stručnjakom suradnikom u SOUR-u »Istra Jadran«, dipl. ekonomistom:

– Nastojimo uspostaviti kontakt sa studentima, testirati njihovo znanje i potaknuti ih da rade na samouobrazovanju. Petnaest dana prije dali smo im materijale i podijelili ih u četiri grupe. Svaka grupa ima svog mentora. Voditelj sveukupnog programa je Slobodan Ilić, stručni suradnik za ekonomiku i organizaciju ugostiteljstva i turizma. U prvom dijelu programa je predavanje na temu »Turistički proizvod«, a u drugom dijelu svaki student dobio je tri minute da obradi jedno od 27 područja iz tri knjige »Psihologija uspjeha«. Pripremamo ih kako da izlazu i postignu da ono o čemu govore bude interesantno. Za sedam dana obaviti ćemo testiranje, da vidimo kakve smo rezultate postigli.

Program koji traje puno radno vrijeme, obuhvaća još i upoznavanje s radom SOUR-a »Istra Jadran«, praktikum i okrugli stol, s pauzama i ručkom između programa.

POLITIČKI GOVOR

POLITIČKI ISKAZ
I EPSKA NARODNA
PJESMA

PRIMJER:
SLOBODAN MILOŠEVIĆ
NA KOSOVU POLJU

IVAN IVAC (LINGUIST)

Postoji nekoliko sličnosti, a ja ču se uglavnom zadržati na jednoj koja se tiče moje struke – fonetike. Od sličnosti bih spomenuo to da i za narodnu epsku pjesmu i za politički govor, ovakav kakav jeste onaj losiji, da je iz inventara kolektivnog pamćenja.

To znači da ništa novo ne govori nego ponavlja uviček jedno te isto – Staro. Ne iznenadjuje novim sadržajima. Uviček se govori nešto uime zajednice o nekakvim ključnim događajima, a oni se ponavljaju kao što epska pjesma uviček pjeva o nekakvim bitkama. Onda, uviček je naglašena moralna uloga; i u epskoj pjesmi i u političkom govoru. Uviček se govori o tome što treba i što se ne smije, a najvažnija sličnost je epska opširnost koja je prisutna u epskoj pjesmi i vrlo je slična političkom govoru. Ono što se govori za epsku pjesmu da je dokonstil ili stil dodavanja, to je gotovo sve isto i u političkom govoru. Ta velika količina govora omogućena je izvjesnim povećanjem brojem pravila kojih se drže politički govornici, a ta pravila naravno, nisu pisana nigdje nego ona postoje implicitno. Kao što govorimo materinji jezik; mi ne znamo pravila, odnosno ne mislimo na pravila jezika kojim govorimo, ali govorimo pravilno. Tako se može reći i za politički govor. Ja bih to nazvao žargoniskim govorom. Može se izlučiti jedan čitav niz pravila koja nigdje ne postoje napisana, ali ih se pol. govornici prilično čvrsto drže. Toj opširnosti u političkom govoru jako doprinose stalne digresije, umetanja i često sasvim nepotrebna dodavanja nekih tematskih obrazaca, tj. govornik osjeća potrebu, gotovo obavezu da kaže isto ono što je već rečeno prije. Nekakve teme se uviček moraju reći, recimo... o odgovornosti, o neprijateljima, o tome da treba manje govoriti a više raditi, da treba prijeti s riječi na djela... Ali se to uviček kaže sa nekakvim varijacijama na drugi način. Uglavnom je obaveza da se i o tome nešto kaže. Daljnje sličnosti između epske pjesme i političkog govora su i improvizatorska tehnika, a to znači da postoji jedan zadani, osnovni oblik kojeg se drže, ali uviček postaje neke male varijacije. To epskom pjevaču omogućuje da zna pjevati veliki broj pjesama. Sličnost je i u tome što niti u epskoj pjesmi niti u političkom govoru ne postoji autorstvo. Poznato je da epsku pjesmu da se ne zna tko ju je prvi napisao, niti je to važno, jer postoji jedan korpus tih pjesama koje su sve varijacija jedne osnovne, nekad ispisane prve pjesme. Slično u političkim govorima nema autora tih govorova, jer se uglavnom govori o istim stvarima. I na isti način.

NEPRIJATELJ

... Jedna od najznačajnijih političkih funkcija jezika, ili upotrebe jezika u politici je svakako označavanje protivnika. Označavanje političkog protivnika kao neprijatelja karakteristično je za sve ne-demokratske sisteme, bez obzira na njihove ideološke i programatske ciljeve. Figuru neprijatelja koriste oni koji misle da je vlast njihovo dobro – napisao je u knjizi »Govorite li politički« Slobodan Inić.

U tom smislu nastaju sve one figure (npr. figura neprijatelja) koje su nama odavno poznate i koje nisu slučajne, ako želite da analizirate od kuda je to onda ćete da se zapitate zašto je to. Ako gledamo sa stanovišta javnosti, onda je pitanje kako je to moguće, s kojim pravom netko nekoga može tako eksplirati. Međutim, ako se stavimo u drugu poziciju, poziciju razmišljanja, onda smatram da je figura neprijatelj potrebna i da je ona funkcionalna, ona ima svoju ulogu, ne zato što on postoji, vec zato što postoji ulogakoja je potrebna, a nju ispunjava neprijatelj. Polazimo od toga da je stvarnost imala biti divna prema našim programima i ona je bila divna, iako to nije istina. Svaki onaj tko se pobuni, tko drugačije misli, govori, on je neprijatelj i vi putem neprijatelja objašnjavate zašto ta divna stvarnost više nije tako divna, što je to što smeta i naravno vi na taj način svoj neuspjeh jednog projekta time opravdate i to daje jedan izvještaj legitimitet, a vi i dalje idete, ostajete na vlasti, gurate vaše programe, vodite cijeli narod... Tako da je neprijatelj funkcionalan, on je izmišljen, ali je potreban.

Napisi o JNA su u pojedinim glasilima na liniji fašističkih i terorističkih organizacija zapada i ekstremne ustaške, četničke i albanske emigracije, te zbog toga treba tražiti poduzimanje svih zakonskih mjeru, pa i krivično gonjenje, jer pred neprijateljskim djevolovanjem ne treba uzmicati. Ovo je izrečeno na Sjednici savezne komisije za praćenje rada službe državne bezbjednosti.

KAKO SU GOVORILI
NASI STARI
FUAD MUHIĆ – POLITICOLOG

Ukoliko posmatramo sa istorijskog gledišta, onda ćemo vidjeti da je taj politički govor u javnim nastupima čitave poslijeratne generacije političara leksički, pojmovno i logički bio daleko jasniji, bistriji i transparentniji, nego što je govor današnje, srednje, mlade, političke, znanstvene, teorijske i svake druge generacije. Poruke govora iz 1945. godine, pa i slijedeća dva desetljeća bile su jasne, bez obzira svidjele se nekom ili ne, ali jasno se znalo da se želi konkretnizacija, obraćun sa informacionim birom, obraćun sa Đilasom...

Međutim, evo, najmanje dva desetljeća kako se naš politički govor sistemske mistificira. Uvođenjem jednog teškog birokratskog jezika, koji nije razumljiv, ne samo masi kojih se političar obraća, već ni samim njegovim tvorcima, a iz iskustva tvrdim da mnogo toga nije jasno ni onima koji te formule izgovaraju. Kad biste danas nekog političara koji ritualno upotrebljava izraze »da radnička klasa ovlađa cjelinom reprodukcije«, »da se uspostave duhovni odnosi«, »da se istraže na principima diktature proletarijata«... doveli pred jednu samo malo strožiju komisiju stručnjaka, tu bi nastalo jedno teorijsko mucanje i ubijeden sam da polovica njih uopće ne bi znala šta pod tim podrazumjeva.

STA O TOME ISTOM MISLI
SLOBODAN INIĆ

Mislim da politički govor nikad nije bio bolji ranije, da bi danas mogli reći »danas je lošije ili gore«. Razumije se to stoje samo u smislu duhovne nemoći.

Istina je da je Moša Pijade bolje govorio nego Krunić, Bakarić bolje nego Stojčević, ili Nešković bolje nego što to govorili Slobodan Milošević. Ali što se tiče »idejne matrice«, same verbalne osnove, ja mislim da ne postoje razlike u nekom bitnom smislu. Ja sam analizirao Kidriča i njegovog govor u skupštini. On je ponesen čovjek, njegove su riječi ponesene, ali druga je stvar kad analiziramo što on poručuje i što se prihvata kao poručeno. Znate li što on njima kaže, koliko je to blizu istini npr. govor u skupštini kako smo mi jako bogata zemlja naftom, a to je jedna notorna neistina. Mi nikad nismo imali naftne i nismo zemlja bogata naftom jedino ako INA nešto uskoro otkrije. Ali postoji jedna ponesenost onoga koji je govorio i onoga koji sluša... ETC

... Nastavlja govoriti Slobodan Inić: ... poslije opada optimizam, a optimizam nikada nije neka naročita materijalna, pokretačka snaga društva. Na entuzijazmu se ne može mnogo što-šta postići; može jedno vrijeme ali ne ne, ne, NE SA cijelo vrijeme.

Ponavljanje je po meni duhovni izraz nemoći. Komunizam se po mom mišljenju zapleo u verbalizam, kao jednu svoju unutrašnju potporu za stimulaciju određenog socijalnog stanja zato što to socijalno stanje nije moglo biti ostvareno; zato što mu nedostaje niz istorijskih, produktivnih, ekonomskih, kulturnih i drugih pretpostavki i u tom smislu se onda izgrađuje cijela jedna simulirajuća konstrukcija o toj ostvarenosti, a da bi se ona izgradila kao jedna konstrukcija.

Drugi je problem interpretacija političkih govorova. Sjetite se samo kako su različito ocjenjene riječi Azema Vlasija o položaju Albanaca u Makedoniji.

O toj različitoj interpretaciji Dubravko Škiljan (lingvist) kaže:

Jedan dio političkih poruka kada dođe do primaoca nužno se mora podvrgnuti interpretaciji i te interpretacije su u posljednje vrijeme postale vidljivo različite. Naime, one su uvek bile različite samo smo mi bili godinama naviknuti na to da se razlike u interpretacijama zanemaruju i da zajedno sa porukom dobivamo ujedno i jedinstvenu interpretaciju te poruke. Danas u našem političkom životu i u političkoj komunikaciji ta interpretacija više ne dolazi sa porukom nego se pridružuje u pojedinim republičkim i pokrajinskim centrima ili u pojedinim općinskim centrima, već ovisno o važnosti i dometu same poruke. Tako da bih rekao da se nije jako bitno situacija promjenila jer mi i dalje dobriim dijelom uz poruke dobivamo i interpretacije, samo što ta interpretacija nije više jedinstvena nego je razudena na osam, deset, dvadeset, pedeset različitih dijelova. Narančno, moglo bi se zamisliti da je idealna situacija ona u kojoj svatko od nas pridodaje poruci svoju vlastitu interpretaciju. Ali pitanje je, nažalost, koje se mora postaviti; da li smo mi u dovoljnoj mjeri dosegli stupanj političke kulture.

Imam dovoljno razloga da sumnjam u to iz mnoga toga što se danas dešava u Jugoslaviji; da bismo podnijeli toliku raznolikost interpretacija, da bismo podnijeli 23 milijuna različitih interpretacija, a da se ne bismo već na nivou poruke, a da i ne govorim, na nivou efekta te poruke jednostavno rasplali. Znači ako ne uz sadržaj riječi, a ono uz značenje riječi uviček ulazi govornik koji nam ih je saopćio. I zbog toga nije sasvim nečekivam da i našem političkom isaku, osobito kada govornici izadu iz uniformnosti kolektiva i da postanu pojedinci, da njihove riječi više ne tumačimo zajedno sa onime tko nam je to rekao. I kada dva predsjednika CK, ako ih znamo razlikovati, kazu potpuno isto, mi ćemo to ponekad sasvim različito interpretirati. Nedavno smo imali za to došta jasne primjere, upravo u Jugoslaviji.

DUBRAVKO SKILJAN
(LINGVIST)

Postoji opet jedna mitska, legendarna, ne znam kako bih to nazvao, priča, koja kaže: »Bilo bi dovoljno da se s riječi pređe na djela«. Kad bismo s riječi prešli na djela onda bi naš jezik bio krasan, čist, upravo onakav kakav treba. Pri tome ne treba zaboraviti da je politika po svojoj funkciji u prvom redu verbalno djelovanje. U onom trenutku kada ona pređe iz okvira verbalnog u različite druge oblike, onda postaje još gora, i još opasnija. Prema tome, nemojmo sebi uviček željeti da politika pređe s riječi na djela. Trebalo bi, dakle, mijenjati nešto u samim riječima.

SLOBODAN INIĆ
(SOCILOG)

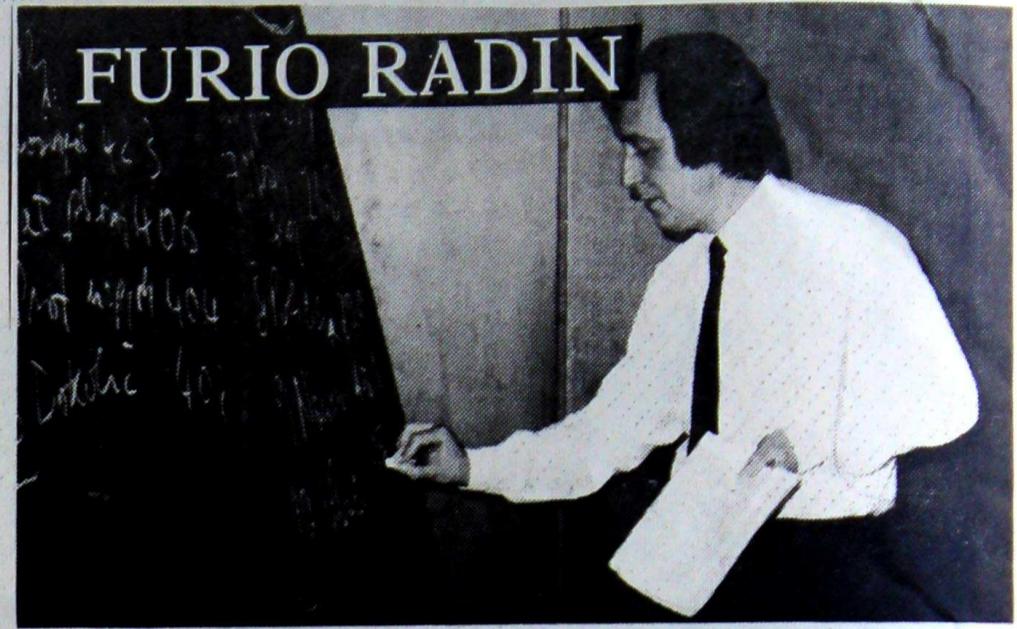
Ja mislim da je kod nas inflacija reči posljedica stanovite nemoći da se jedna politička forma jednostavno na potpuniji način ostvari. Onda vi morate stvarati razne druge efekte, pa između ostalog i verbalne da preko njih jednostavno simulirate određenu ostvarenost. Naprimjer, postoji kod nas ona čuvena maksima: »Predimo sa reči na dela«. Većina ljudi razmišlja tako. Pa zašto mi ne možemo najzad preći sa tih reči na dela. Ljudi obično smatraju da je celo problem u tome, ali obrnimo stvar, nije li nešto pogrešno upravo sa rečima.

Ovo su bili dijelovi emisije o političkom govoru sa Omladinskog radija. Zahvaljujemo agenciji one-o-one i Gordani Miočinović na sursetljivosti.

Na kraju ovog izlaganja ja bih naglasio, treba upozoriti i poticati da smo definitivno konstatirali da je... klim da je deplasirano govoriti o zaključcima buduci da su isti... dezorganizirano povučeni s dnevнog reda. HVALA!

INTERV-YU

FURIO RADIN

MLADI znanstvenik, rođen u Puli, zaposlen u Institutu za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, jedan od pokretača jugoslavenskog istraživanja o položaju i svijesti omladine u Jugoslaviji.

PET: STO JE OMLADINA, ILI KOJE SU DILEME DANAS OKO TOGA TKO PREDSTAVLJA OMLADINU?

RADIN: Oko određivanja pojma omladine ne postoje neke velike dileme danas. Pokušane su dati razne definicije omladine, ali niti jedna nije pogodena, niti jedna ne uspijeva omladinu obuhvatiti u svim njenim relevantnim obilježjima. Najblže smo definiciji omladine kada kažemo da je to ono razdoblje ponašanja pojedinca kada je već sazreo psihički, fiziološki biološki da bi mogao obavljati neke društvene funkcije. To znači da je to razdoblje kada je pojedinač prošao cijeli slijed primarne socijalizacije, a društvo mu još ne posvećuje onu relevantnu pažnju i ne daje mu mogućnost da rukovodi i da bude nosilac određenih društvenih procesa.

Danas, u zapadnim društvima, razdoblje mladosti se proširilo, za razliku od nekih društava prošlosti, a pogotovo za razliku od primitivnih društava gdje se omladost gotovo ne može govoriti. Danas mladost počinje sa početkom adolescencije, a za određenje kraja mladosti postoje velike dileme. Mogla bi se usvojiti jedna definicija koja uzima u obzir i biološke i društvene činjenice, znači taj je mladi čovjek još uvijek u društvenom usponu, što znači da nije još dostigao onaj nivo odraslosti koji se očituje sa nošenjem određenih društvenih funkcija. Stoga se danas govorи da su i neka društva mlađa, iz jednostavnog razloga što nisu dovoljno samostalna. I neki segmenti populacije mogu se smatrati mlađima, jer nezaposlen čovjek vječno je mlađ dok je nezaposlen, jer ovisi o drugima. To su na neki način nekakve mentalne akrobacije, intelektualne akrobacije, jer može biti nezaposlen i star čovjek, stoga vraćam se već na početak rečenice, ne postoje prave definicije omladine.

PET: KAKO BISTE DEFINIRALI VRIJEDNOST MLADIH?

RADIN: Vrijednosti se najkraće mogu definirati kao poželjni ciljevi. Vrijednosne orijentacije mogu se definirati kao načini, putevi pomoću kojih se mogu ostvariti ti ciljevi npr. sloboda, obitelj, vlast... to su ciljevi, vrijednosti, dok npr. sloboda, obitelj, vlast... to su ciljevi, vrijednosti, dok npr. kolektivizam, individualizam, tradicionalizam... su vrijednosne orijentacije, načini kako da se dosegnu određeni ciljevi.

Omladina Jugoslavije danas, privilegira jednu grupu ciljeva čija je zadržljiva karakteristika da pripadaju svjetu privatnosti i svijetu individualne afirmacije.

PET: RECITE NAM NEŠTO O DANASNOJOJ MLADOJ GENERACIJI KOJOJ SE PРИПИСУЈЕ DA JE TO GENERACIJA KOFORMISTIČKOG OPTIMIZMA U SFERI INDIVIDUALNOSTI, DEIDEOLOGIZACIJE, NEKONVENCIJALNOG POLITIČKOG ISKAZIVANJA...

RADIN: Da, to je jedna od mnogih etika koje se pripisuju mlađima. Postoje razne etike, čak sam i ja svojevremeno pripisao jednu etiku i rekao da je ona neokonservativna... Sve su to obilježja koja obično istraživači, koji ne pripadaju tom svjetu, lijepe etiketu jednom segmentu koji živi u marginama. Najlakše je lijepliti etikete segmentima populacije kao što su mlađi, žene, homoseksualci..., zapravo svima onima koji nemaju vlasti. Ja smatram da bi od tog etiketiranja trebalo pobjeći.

Rekao bih da današnju omladinu odlikuje defanzivni individualizam. To je jedan novi individualizam koji nije psihološke naravi, zato što ti isti mlađi ljudi mogu pristupiti itekako, oni su kooperativni sa drugima, ali u isto vrijeme, pošto svijet javnosti, društveni svijet, politički svijet, a poznano je da su sve vrijednosti politički impregnirane, u stvari malo prihvaćene ili odbačene, može se govoriti o defanzivnom individualizmu. Razlog te je taj što oni žive jedan svijet koji je paralelan sa svjetom koji odlučuje, stoga, budući oni ne mogu sudjelovati, ne mogu u njemu participirati, možda ga i ne odbacuju, ali u njemu ne sudjeluju, žive paralelnim životom, formalno su prisutni, povlače se u svijet privatnosti i pronalaže sebi neke prostore, isječke iz života, gdje će sebe ostvariti.

Ukoliko uzmemo u obzir i to da se ekonomskom križom čovjek danas ne može u potpunosti udaljiti od obitelji, jer ga ona izdržava, pa je taj period mnogo duži nego ranije, onda nam je jasno zbog čega danas postoji nešto što se na zapadu naziva jedna oseka vrijednosti, za razliku od plime vrijednosti koja je bila prisutna 60-tih i 70-tih godina, gdje je bio vrlo izražen politički moment i kritički. Danas se mlađi odnose kritički prema društvu, ali to ne govore javno. Oni se povlače tamo gdje je sigurno, povlače se gdje društvene i političke institucije neće uspjeti prodrijeti do njih, jer osjećaju da društvo i njegove institucije ne izražavaju ili ne zadovoljavaju njihove potrebe.

PET: SPOMENULI STE PROGRAMATIČKU GENERACIJU. U TOM KONTEKSTU ODNOŠ PREMA DRUŠTVU BIO BI TAKAV DA PRIHVACAJU ONO ŠTO IM NUDI NE-ŠTO KONKRETNO, OPIPLJIVO.

RADIN: Ja ih ne bi nazvao programatičnom generacijom, to sam samo usput spomenuo, ali ipak ču objasniti. Ta generacija je u izvjesnoj mjeri programatična, zato što ima odnos prema realnosti koji je instrumentalan. Ja bих rekao da bi mlađi ljudi prihvatile i društvene institucije kada bi shvatili da su oni na neki način prenosnici i nosioci njihovih potreba. Zato sam govorio o projektibilnosti, o tome da mlađi nisu za velike društvene promjene, nego su zainteresirani samo za onaj prostor gdje vide mjesto za svoju generaciju, za sebe kada je individualnost.

Današnja je generacija instrumentalno usmjerena, a ona prihvata i onu realnost i institucije koje mogu biti prenosnici njihovih potreba i interesa. Oni nisu protiv ničega, već su jednostavno mimo bilo kojih velikih ideologija i bilo kojih velikih društvenih promjena, jer jednostavno su skeptici.

Semski je govorio o tzv. skeptičkoj generaciji, neki govorile o generaciji koja je tih... znači da je jedna generacija koja živi jedan paralelan život i kojoj nedostaje jedno povijesno pamćenje, što znači da živi danas zato što joj prošlost ne pruža ništa. Veliki mitovi, ideali, borbe, samoupravljanja ovoj generaciji malo znače, ne zato što je ona protiv njih, već zato što je od njih daleko i što je sve na neki način kompromitirano.

Budući mlađi nemaju povijesno pamćenje, onda na neki način nisu usmjereni niti prema budućnosti, usmjereni su prema sadašnjosti, bivstvuju, rezoniraju, žive u sadašnjosti. Zbog toga i mediji, svijet muzike, blještavila... toliko utječu na mlađe, jer daju im neki privid na žive.

PET: KOLIKO POSTOJI REPUBLICKO-POKRAJINSKA PODJELJENOST, ODNOŠNO HOMOGENIZACIJA MISLJENJA I PONASANJA OMLADINE U REPUBLIKAMA I POKRAJINAMA.

RADIN: Ovdje moramo biti svjesni činjenice da je ova naša zemlja još uvijek mlađa i da nosi u sebi još uvijek više mentaliteta. U kulturi Jugoslavije, znači, postoji više mentaliteta, kultura koje u isto vrijeme postoje zajedno i za koje nema razloga da bi opstojali zajedno. Dugo godina demagoški smo govorili omladina Jugoslavije. To je jedan falsifikat bio i prije, a ostao je i do danas. Danas na tlu Jugoslavije živi određen broj omladine i oni nisu antagonist, nego su jednostavno međusobno različiti. Ne možemo govoriti o jugoslavenskoj omladini, već o jugoslavenskim omladinama koje žive na tlu Jugoslavije.

Vidljivo je to na primjeru različitih mišljenja npr. o štafeti i o drugim stvarima, to se može govoriti o jednom sindromu koji se zove »slovenski sindrom«, a koga ne čine samo Slovenci, već svi mlađi koji žive na tlu Slovenije, što smo pokazali i u našem istraživanju. To se može vrlo lijepo i marksistički objasniti da su najprihvaćeni vrijednosti homogene. Vrijednosti obitelji, individualne afirmacije, vrijednosti materijalnog uspjeha, profesionalnog uspjeha i dokoličarenja, prihvaćene su u istoj mjeri kod svih. Podimo da toga, nemojmo polaziti od vjere, nacionalnosti, od svega onoga gdje postoje razlike, podimo od tamo gdje su interesi, potrebe i vrijednosti zajedničke.

PET: OVO JE JEDNA OD RAZLICITOSTI. UZLIZIMO U SOCIJALNO RASLOJAVANJE. RECIMO NEŠTO VEZANO ZA OVU KRIZNU SITUACIJU, NE VEZANO ZA TERITORIJ. KAKAV JE STATUS MLAĐIH LJUDI. KOLIKO IMAJU ODNOŠ PREMA SEBI, DRUŠTVU, SVOJIM I DRUŠTVENIM VRIJEDNOSTIMA, SAMIM TIM U KAKVOM SU MATERIJALNOM POLOZAJU?

RADIN: Kad radimo analizu, govorimo na cijelom tlu Jugoslavije, razlike između republika i pokrajina su ogromne, tako da se to gubi, što drugim rječima znači da je radnik iz Slovenije bliži obrtniku iz Slovenije, nego radniku iz Makédonije. Ali kada pravimo analizu samoj republici ili pokrajini, onda vidimo da određene socio-ekonomske karakteristike itekako djeluju. Prije svega djeluje obrazovanje roditelja, zatim socio-profesionalna pripadnost. Mlađi zemljoradnici uvjek se razlikuju od ostalih, u smjeru tradicionalnosti, što je normalno, a studenti u drugom smjeru, oni su više kritični. Ukoliko se upitamo da li je klasni moment snažan toliko da djeluje na razini vrijednosti, znači da li netko zbog toga što ima određenu društveno-ekonomsku status ima i određene vrijednosti, a koji su totalno različiti od onih koji nemaju taj status, reko bih da je to samo djelomično istina, zbog toga što nam svjet medija danas prikazuje poželjan svijet, svijet kome svi teže. Kod nekog je to ostvareno, a neki teže ka tome da bude ostvareno. Mlađi radnik sigurno će se razlikovati od jednog obrtnika, zato što nema iste instrumente da nešto ostvari, ali siguran sam da ima istu želju za ostvarenjem nečeg materijalnog.

Ja ne pravim razliku između mlađih radnika i intelektualaca, jer danas su intelektualci dovedeni na razinu proletara, ali razlikujemo mlađog radnika od mlađog obrtnika koji ima butik, koji zarađuje dvije miliarde mjesечно. Danas je česta situacija da profesor u školi ima placu radnika, što znači da ih ne treba razlikovati.

Vrijednosti se gube, to se na neki način pretvara u jedan stil života. Kod nekih je ostvaren, a neki teže da bude ostvaren. Ako pogledamo zapad, gdje postoji snažna propaganda potrebe da svih imaju bundu, tako možemo sresti npr. daktilografkinju koja štedi, štedi, štedi... da bi mogla imati jednu dobру bundu, kao što je imao npr. jedna glumica, ali ona ih ima pedeset, ali to nije toliko važno, koliko je značajno da su njihove težnje i vrijednosti slične. Danas postoji jedna isprepletenu, jedna veštačna homogenost u prihvaćanju vrijednosti i danas je taj moment socio-ekonomske i društveno ekonomske važan, ali postoji i mnogo drugih stvari koje su između, koje utječu. Međutim, ako hoćemo u velikim kategorijama, reći ćemo da oni koji žive na selu danas, još ujvijek imaju jedan drugačiji vrijednosni sustav od mlađih koji žive u gradu. Ali i kod djece u gradu imamo primjer da su djeca rukovodilaca kolektivnija nego djeca radnika. Radnička klasa je u usponu i želi dostići jedan određeni društveno-ekonomski nivo, stoga je vrlo teško razlikovati, na razini vrijednosti, one koji su dosegli taj nivo i one koji njemu teže.

PET: NA KOJIM ISTRAŽIVANJIMA TRENTUNO RADITE?

RADIN: Trenutno radim jedno istraživanje o društveno-ekonomskom položaju i orijentacijama studenata Sveučilišta u Zagrebu, a poseban predmet kojim se ja bavim u istraživanju je autoritarnost. Autoritarnost je jedna kategorija u usponu kod nas i tom problemu posvećujem dosta pažnje. Radim i na Pravnom fakultetu istraživanje o vrijednostima koje imaju više neke metodološke odlike i mi pokušavamo na neki način rekonstruirati instrumente koji će razlikovati određene grupe ispitanika. Zbog toga uzmamo neke grupe ljudi posebnog obilježja, npr. domaće sa sela, pripadnike SUBNOR-a starije od pedeset godina itd. (oko pet grupa) i onda primjenjujemo na njima te instrumente vrijednosti da vidimo da li i to instrumente stvarno zahvaćaju neke karakteristike za koje mi prepostavljamo da te grupe imaju, kako bismo onda te instrumente primjenili na cijelu populaciju i koristili za određene svrhe.

Radim i istraživanje odnosa mlađih prema društvenim primjenama, zatim slijedeće, ekstremne navještačke publike i cijeli set istraživanja o ponasanju ljudi u izvanrednim situacijama nakon velikih tehnoloških i drugih katastrofa prirode naravi itd. U iznozemstvu radim istraživanje koje bi se operativno moglo nazvati položaj mlađih umjetnika Južne Europe i u tom sam istraživanju jedan od koordinata. I još jedno istraživanje gdje sam jedan od autora: promjena vrijednosti mlađih u ovisnosti od tehnoloških promjena.

**Razgovor vodila
VERICA DRUŽETA**

THE CARTOLINA FROM SUISSE

27.4.88 St. Gallen (Grabenhalle)

28.4.88 Zürich

29.4.88 Solothurn (Fabrik)

30.4.88 Basel (Stadtgärtnerei)

1.5.88 Lenzburg (Jugendhaus)

5.5.88 Bern (Reitschule)

6.5.88 Biel (AJZ)

7.5.88 Schaffhausen (Jugendkeller)

Svicarska, Schweiz, Suisse, Svizzera... omanja je savezna republika u srednjem Evropi. Graniči sa Saveznom Republikom Njemačkom, Francuskom, Austrijom, Italijom, te Kraljevinom Lihtenštajn. Podijeljena na tri regije (Jura = na sjeveru i sjeverozapadu, Švicarska visoravan = središnji dio, Alpe = jug i jugoistok), znatno je klimatski raznolika zemlja. Ima tipično planinsku klimu, ali i ublaženu toplim vjetrom fenom, što donosi nagle promjene temperature; zatim izrazito blagu na obalama jezera; dok je srednja mreža pripada trima slivovima – crnomorskom, sredozemnom i sjevernomorskem. Četvrtina površine Švicarske otpada na šume, a ostatak na mnogobrojna jezera, livade i pašnjake.

Pravno-politički, država je podijeljena na dvadeset i dva (22) KANTONA (poput pokrajina), od kojih se tri sastoje još od POLUKANTONA. Ove pokrajine imaju svoj ustav, skupštinu i izvršni organ, dok im je zakonodavnost ograničena saveznim ustavom. Glavni grad Švicarske jest BERN, a vanjska politika 100% neutralna (nije članica čak niti Ujedinjenih naroda...). U ovoj, iako rudama siromašnoj, industrijski vrlo razvijenoj zemlji visokog standarda – službena su četiri jezika: NJEMACKI, FRANSKI, TALIJANSKI, te RETROROMANSKI... i svih se razumiju!

I još samo da istaknemo AARAU, glavni grad kantona Aargau, koji se nalazi na sjeveru, prema Njemačkoj, i gdje se govori njemačkim jezikom...

A zašto to radimo? Zašto uopće pričamo o Švici? Pitanje je OK; a razlog ima više, pr. to je zemlja bogata prirodnim ljestvama, pa nam je razlog PUTOPISNI; to je i zemlja u koju ne idemo često, pa je razlog INFORMATIVNI; na koncu, zemlja je

to u kojoj su nedavno (tamo oko Praznika rada – Prvog maja) boravili četiri pulska omladinca, odnosno nekoliko naših mlađih sugrađana, i to poslovno, te čemo njih upitati o dojmima – a iz PUTOPISNO-INFOMATIVNIH pobuda – kako ne bismo malo duljiti samo teorijski.

Inače, četiri momka, imenima – Sale, Fric, Tusta i Ptica, poznati su kao »KUD IDIOTI«, a u cijelo vrijeme poznanoj državi našli su se na poziv tamošnje, a i našoj publici poznate, grupe »JAY WALKER«, da bi koncertirali (što su sedam puta i učinili), družili se sa Švicarcima, divili se Švicarskoj i upoznali je... Naravno, uželi da se vrate puni dojmova (FRA-NAKA) i utisaka (MARAKA).

Riječ imaju »KUD IDIOTI«:

O HIGIJENI

Fric: Prolazeći kroz alpske krajeve predivne države Švicarske, česta nam je upadica bila: »Ptica, skreni!«, da bismo mogli pobliže upoznati sve prirodne ljepote gore navedene države. (Vozili se unajmljenim automobilom, op. p.) Jedna od najbitnijih stvari bilo nam je upoznavanje javnih WC-a gore navedene države. Tokom upoznavanja dolazilo je do nepredvidivih problema i situacija – na primjer – kako pustiti vodu nakon obavljenje nužde. Na opće zadovoljstvo smo skušali (nakon dužeg promatravanja) da stvar radi na foto-cele!

Ptica: To je istina da WC liči na čeliju, ali foto-aparate nisam vidio...

Fric: Posljive smo se svi izredali da se uvjerimo kako radi.

Tusta: Usred (guste) šume, gdje nigdje nikog nema našli smo na WC koji nas je asocirao na SPACE-SHUTTLE ili na apoteku, a samo po papiru smo skušali da je ustvari WC – toliko je to bilo čisto i uredno! A nigdje nikoga! Čistilo nego u pojedini restoranima i kuhinjama u nas...

Fric: Švicarci jako puno paze na zaštitu. Na svakom čušku, po svim WC-ima imaju automate za prezervative svih boja i oblike – samo nismo to znali uključiti (kao i sve ostalo). Ali, nama to i ne treba, JER MI NE JEBEMO NIŠTA, MI SMO SVOJI I BESKOMPROMISNI, tako barem kažu novinari.

Tusta: Sale je bio jako nezadovoljan tim kulturo-zabavnim životom. On je poznat kao veliki noćobudžet, koji po cijele noć obilazi disco-klubove i noćne barove (stalno cirkulira, pa ga zovu i ventilator), te ima stroge kriterije. Nas trojica nismo pokazali neko naročito zanimanje za klubove

O TEHNIČKIM DOSTIGNUĆIMA

Ptica i Fric: Prvi muzički angažman, nastup, bio nam je u jednom dobrostojećem restoranu kada je šef sale skušio da smo muzički podobni, te nam odmah dao posla oko uključivanja i isključivanja JUKEBOX-a.

Ptica: Zarada i nije bila nešto, ali smo barem gladovali k'o ljudi...

Branko: Nastali su problemi kad nam se prvi puta u autu upališa narančasta lampica koja pokazuje da nam nestaje goriva, a mi u Švici... Naišli smo na pumpu...

Ptica: Ali tamо nije bilo ljudi. Sami automati. Ponovo Space-Shuttle. A mi ne znamo s kompjuterima, samo što Fric radi na porti u bolnici s kompjuterskom rampom, ali se u datom trenutku nije snašao...

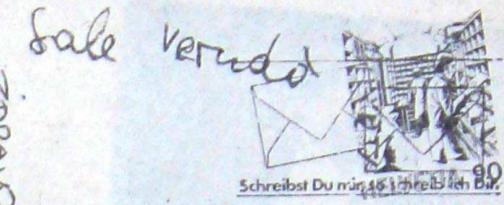
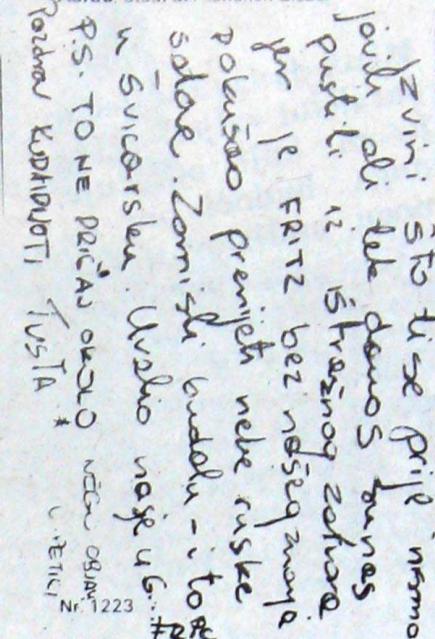
Branko: ...te smo odlučili potražiti benzinski pumpu s ljudima. Međutim, i druga benzinska je bila isto takva. Tamo smo se malo otkupili sva dok se neka baba (prolazila je, vjerojatno radi u obližnjem selu) nije smilovala i objasnila kako se to rabi – ispeglas novčanice i ubaciš u neki prorez, tako otrvilike...

O KULTURNO-ZABAQNOM ŽIVOTU U GRADOVIMA

(Op. p.: »Idioti« su upoznali, osim prirodnih ljepota gore navedene države, i njenih sedam, osam gradova – svrili su, naime, svaki puta u drugom gradu. I još nešto – ako se netko pita zašto se šef grupe/sale Sale ne javlja u razgovoru – to nije stoga što je stidljiv ili štutljiv, već iz jednostavnog razloga što ga nema. Ali on je prisutan, u mislima svojih prijatelja i u našim.)

Tusta: Sale je bio jako nezadovoljan tim kulturo-zabavnim životom. On je poznat kao veliki noćobudžet, koji po cijele noć obilazi disco-klubove i noćne barove (stalno cirkulira, pa ga zovu i ventilator), te ima stroge kriterije. Nas trojica nismo pokazali neko naročito zanimanje za klubove

P.7.09
Schweiz/Suisse/Switzerland
Aarau, Stadt der schönen Giebel

DRAGUN NATASA

DINKA VITEZICA 24

52000 PULA

YUGOSLAVIA

Tusta: Učili smo ih reći »tulum«, oni to glupo zovu »party«, ali nikako da izgovore...

Fric: ...tamo smo vidjeli ljudi svih rasa, frizura i stavova koji se ruše i NIŠTA NE JEBU, SVOJI SU I BESKOMPROMISNI, kao što kažu novinari za nas.

Ptica: Napokon da se uklopimo!

Fric: I nije bilo nikakvih automata!

O PRIRODI I DRUŠTVU

Fric: Gradovi su toliko predivni i puni svega da smo Ptica i ja ulazili samo u robe kuće, jer nas je bilo sram ući u lukuszone, obične prodavaonice.

Ploče su im isto kao naše – crne s rupom u sredini – a Coca Cola zovu isto kao i mi...

Tusta: Samantha Fox je izuzetno popularna, dok za Lepu Brebu još nisu čuli.

Općenito – sve izgleda kao da je ovog časa prerezana vrpca na svečanom otvaranju i puštanju u upotrebu...

O KONCERTIMA

Ptica: Da, svirali smo nešto.

Branko: To nije važno.

Fric: Mogla bi ti u uvodu spomenuti da smo svirali nešto, sedam koncerata, osmih nismo stigli (op. p.: Spomenula ja...).

Tusta: Zvali su nas »Jay Walker«, a oni će na jesen doći na svoju drugu turneju po Jugoslaviju. Turneja nam je bila uspješna, puna dojmova. bili smo smješteni u jednom selu pored Aarausa, a to je grad odakle su »Idioti« imali probe).

Fric: Vjerujemo da bi se pulska rulja odusevila skvoterima jer su stalno pijani i napušteni. Još se i bave plesom dok su pijani – krvidaju...

Branko: Oni furaju sistem alternativnog življena – svatko uzima koliko mu treba.

Ptica: Nisu bili šeki, to nisu pravi skvoteri. Pravi skvoteri su osvješteni, a oni prije navedeni su kao i naši foliranti.

Fric: Bili smo na jednom tulumu tih skvoteri...

NATAŠA DRAGUN

P. S. Ubuduće »IDIJOTE« možete potražiti samo u hotelu »Histria« ili negdje na moru na njihovoj najnovijoj jahti, a priča se da se gradi mali aerodrom u blizini Barbari-

VOJNA BIBLIOTEKA U PULI

STRANA 7

BIBLIOTEKA NE SMIE BITI SKLADIŠTE KNJIGA

Biblioteke su ustanove od posebnog društvenog interesa. To su koliko obrazovne ustanove za potrebe svih radnih ljudi i građana u funkciji društva. Ustanove usko vezane sa svim srodnim i stručnim ustanovama u gradu i šire. Na prvom katu Doma JNA smještena je već šesnaest godina Vojna biblioteka. Već dugi niz godina vodi je mr. Marinko Nikolić. Odnedavno je biblioteka zatvorena za civilno stanovništvo, a bit će sve dok na listi nevraćenih knjiga bude zapisan broj 1875. Vjerujte mi da sam ja načelnik biblioteke jednako bih postupila, ali ne tek sada, već mnogo prije. Jer, knjigu treba znati koristiti, čuvati i cijeniti, pa se tek tada njome i služiti.

PET: Recite nam nekoliko podataka o Vojnoj biblioteci...

NIKOLIĆ: Biblioteka je formirana 1972. godine, kao garnisonska vojna biblioteka. Ona je zavorenog tipa, ali smo zbog velikih potreba građana biblioteku otvorili za građanstvo, unazad petnaest godina, da bismo zatim uskrtali njene aktivnosti za civilno građanstvo, zbog nepoštovanja osnovnih načela biblioteke, odnosno zbog otudivanja knjiga, tj. društvene imovine. Do danas zbog nediscipline i nepoštovanja propisa 450 korisnika nije vratio 1875 knjige. Ljudi se ne odazivaju na pozive, pa to moramo sudski da rješavamo. Stalni broj zaposlenih je dvoje: jedan viši knjižničar i ja, kao načelnik biblioteke uz pomoć dva mornara... tako da je i to jedan od razloga da smo smanjili broj korisnika. Biblioteka raspolaže sa 30 000 bibliotečnih jedinica (naslova) i preko 10 000 primjeraka. Raspolažemo sa literaturom svake vrste, od beletričke do stručne i vojne literature. Nema znanosti s čijom literaturom ne raspolaže biblioteka.

PET: Dakle, tko je sve u mogućnosti da posuđuje knjige u Vojnoj biblioteci?

NIKOLIĆ: Knjige mogu posuditi samo vojna lica i članovi njihovih porodica, te građanska lica zaposlena u JNA, a knjigama se mogu služiti i rezervne vojne starješine.

PET: Smatrate li da je nemogućnost posudjivanja knjiga učenicima, a i ostalim civilnim građanima, za njih izvjestan hendikep?

NIKOLIĆ: O tome ne želim da razgovaram sa civilima. Oni su mene izigrali. Treba da znaju svoje obaveze prema biblioteci i prema drugim korisnicima. Ako itko voli omiladinu, ja je volim, ali mlađi su neodgovorni. To je materijalna odgovornost i troškovi koji se moraju nadoknaditi. Od sada će se držati pravilnika biblioteke.

PET: Kako nabavljate nove knjige? Koji su izvori financiranja?

NIKOLIĆ: Kupovinom. Sredstva dolaze iz vojnog budžeta. Ona su skromna, ništa se ne finančira iz drugih društvenih sredstava.

PET: Sa kojim ste knjižarama i izdavačkim kućama u kontaktu?

NIKOLIĆ: U kontaktu smo sa knjižarom Mladost i Istarskim knjižarama iz Pule, te sa svim ostalim poznatijim izdavačima u

Jugoslaviji. Imamo dosta dobru suradnju sa Naučnom bibliotekom Pula, Općinskom knjižnicom Pula, Bibliotekom Pedagoškog fakulteta, te Narodnom bibliotekom Srbije iz Beograda.

PET: U Vojnoj biblioteci obavlja se i školska praksa...

NIKOLIĆ: Već petnaest godina imamo uspješnu suradnju sa srednjoškolskim centrima, naročito sa Centrom »Branko Šemić«, čiji učenici provode školsku praksu u trajanju od jedne do tri sedmice. Vrlo sam zadovoljan poslom i radom. Učenici dolaze da nam pomažu čak i kad nemaju nastave, u slobodno vrijeme, što znači da smo uspostavili dobar kontakt.

PET: Jeste li zadovoljni radom i poslovanjem biblioteke?

NIKOLIĆ: Zadovoljan sam sa onim što postizemo, te raznovrsnošću fondova, ali nije ni izdaleko ono što želimo da bude. Biblioteka treba da preraste u suvremen informativni sistem, te da ima kompjutersku obradu i obradu bibliotečne grade. To nam nameću potrebe i zahtjevi suvremenog života, te kretanja u društву. Imati informaciju, i biti informiran, osnova je u razvoju društva. Informacije moraju biti pravovremene i korisne. Biblioteka ne smije da bude skladište knjiga, ona mora da se koristi, mora da bude suvremeno opremljena.

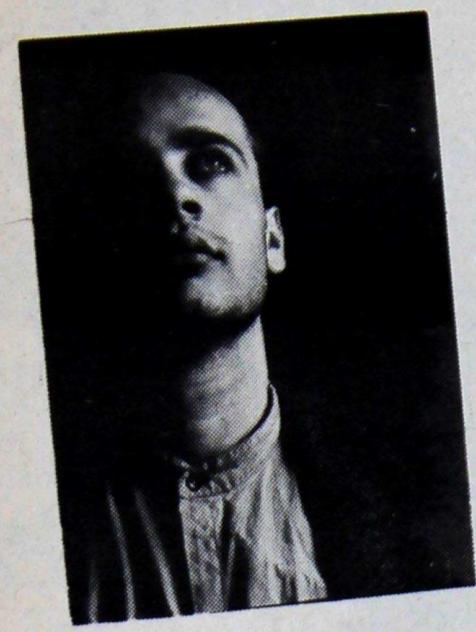
PET: U čemu se sastoji vaš posao?

NIKOLIĆ: Moj je posao kao i svakog načelnika biblioteke. Organizira cjelokupan rad biblioteke i odgovoran je za vođenje svih poslova u biblioteci. Predstavlja biblioteku u vojnim i gradskim strukturama.

PET: Jeste li zadovoljni poslom koji obavljate?

NIKOLIĆ: Poslom sam zadovoljan jer imam mogućnosti da dođem do novih spoznaja i novih saznanja. Nauka mi je u neposrednoj blizini. Ovdje su izvorne znanja, treba ih samo koristiti, a budući je njiga sve skupljala pružiti mi se prilika da do nje jeftinije dodem... želim da knjiga bude što jeftinija, dostupna svakom građaninu, ali to je samo želja, a ne i realna mogućnost. Želja mi je da se korisnici pridržavaju pravilnika biblioteke, te da znaju da je knjiga potrebna svima, a ne samo pojedincima.

Razgovor vodila BILJANA RADOJIČIĆ

Mladi danas žive jedan paralelni svijet sa svi stoga, budući oni ne mogu sudjelovati, ne mogu njemu participirati, možda ga i ne od bacaju, ali u njemu ne sudjeluju, formalno su prisutni, povlače se u svijet privatnosti i pro nalaze sebi neke pro store, isječke iz života, gdje će se ostvariti.

**DAN
MLADOSTI**

MLADI!

MARINOI JURCAN
Besmisleno je da se jedan dan godini slavi kao dan mladih, a ostale dane da budu u sjeni stariju. A koliko mi znači taj dan može poslužiti to da ga se ne bi ni sjetio da me nisi priputala nešto o tome.

MOJCA TAVČAR
Za mene je to apsurdno, gubljenje vremena, a pogovo novca. Ne bi li bilo bolje uložiti sav taj novac u nešto što bi omladina zapamtila, što bi joj koristilo. Izgradimo domove, menze za studente i pomognimo ljudima kojima treba pomoći. Jednom dobrim idejom za ovaj Dan mladosti smatram koncert u Subotici, a slet treba izbaciti. Bratstvo i jedinstvo, tekovine naše revolucije nisu puka parola, ali neki ih takvima žele prikazati. Ljudi probudimo se i primjenimo to na nama, a ne dovlačenjem ljudi iz čitave Jugoslavije u Beograd na jedan dan sleta.

ADRIANA PLETIKOS
Dan mladosti bi trebao biti praznik mladih i to tako da nemaju nastave, već da se slobodno upute na sadržaje koji ih zanimaju, a ovo što im se nude treba zanemariti! Ne kažem da treba ne poštovati, već zaboraviti!!!

OMLADINSKI YU

Cije je sada Goran Milić pa da to vidi. Jednog su ga ustaši što milić u jugoslavenskom TV-dnevniku, a on reče da toga nema bez urednika i redakcije koju imenuje na saveznom nivou. I dobili smo – ne samo prvi YU TV-dnevnik, već cjelodnevni program. Naime, jedan od nusprodukata "obilježavanja Dana mladosti" ove naši križne »Tisuće« devetsto osamdeset osme» bio je i Omladinski TV kanal. Lijepog li naziva koji obilježava skupštini društveni i ekonomski napredak.

Mekak akcijama kepaše kanale (u samoj), a sada općije po TV-kanalima.

A u studiju – miline. Novinari i vodiči – odasvud. Svako priča svojim od jezika naroda i narodnosti i svi se – gospa – savsim dobro razumiju. Cjela Jug ima preliki vidjeti da mladi Jugoslaveni svušta dobrog rade na svakom od područja ljudske djelatnosti. I ti mladi i – mladi – kreativci imaju preliki. Mislim, cemu to prošlo svršeno vrijeme, Ja, u svoje osobno ime, tražim:

a) Omladinski YU TV kanal svake godine za Dan mladosti,
b) Isto to, jednom tijedno,
d) u ustalom, zašto ne, isto to – stalno.

Daju se vi, izabranici moji u svim »strukturem« pobrinite i napravite III TV program, ali s jugoslavenskom redakcijom. Odmakni smo, bar se namemo, od vremena ciklostila i tiskarskog struga, kužimo nove mogućnosti i novo vrijeme, sateliti su tu, a vi, »nudro i politički« još uvijek govorite o potrebi čuvanja i jačanja bratstva i jedinstva.

A sed smo vam pokazali, pa i onima koji je bratstvo i jedinstvo, svjesno ili nesvesno, unazadu, da smo imati koji bratski i jedinstveno živimo i imamo namjeru i dalje tako živjeti i raditi. To je sve očitije i u medijima, a YU TV program bio, bi kruna toga. Kulturu zajedničkog življienja u našoj višenacionalnoj državi čime i tako »banalne« stvari kao razumevanje jezika, poznavanje kulture i informiranost o životu u svim sredinama Jugoslavije. Današnja struktura svih medija ne priznaje baš tu kulturu zajedničkog življienja. Novine imaju tržišta ograničena regionalnim, republičkim ili jezičnim granicama; imamo republike televizije, a u ostalim rascepkinama segmentima naše kulture i ekonomije da ne govorim (obrazovanje, tržište ...).

Nenad Maljković

Slet nisam gledao. Izašao sam malo vani, među ljudima, i ostavio mamu da mi ispriča kako je bilo. Slet je, ionako, iz njenog vremena. Poslije sam čuo da to i nije bilo slet, već balet. O.K. Iduće godine sigurno će postaviti rock-operu »Obnova i izgradnja«, iako bih ja više želio da te milijarde stku u OTV kanalu, pa da sve vidi više ljudi, a i da više njih dobjele »Svoj minuti«. Kad će oni shvatiti da Dan mladosti već dugo nije za ekipu na stadionu, već za cijelu Jugu. Svaku domaćinstvo ima televizor, a ako je već do druženja, postaviti »čemo ekran« i na trgovce. Ali ne da gledamo što ima na stadionu u Beogradu, već što se dešava u cijeloj Jugi.

Inače, Goran Milić još uvijek radi TV-DNEVNIKU.

Nenad Maljković

Kocjančić: Očekivali smo da ćemo dobiti republički plakat, kao što su dobili Labinjan. To je u obliku memoranduma na kojem se samo očitno program. Ali eto, nije stigao ...

Nenad: Mogao se objaviti zbirni oglas u Glasu Istre ...

Mario: Treba otvoreno reći što je bilo, a sto nije. (Gleda program aktivnosti koji je OK SSO Pula uputila svim omladinskim organizacijama.) Pa kaže: Savez izvadila općine – Sve te akcije su oni sami organizatori, to nije za javnost.

Kocjančić: Mislim da nije u pravoj mjeri. Ali, ovo je prva godina, i neću reći da se prvi maciči bacaju u vodu, već da bi u idućim godinama to trebalo bolje organizirati, dati veću kvalitetu.

Kocjančić: Ja najbolje znam kakvo Predsjedništvo imam. Zato smo i sazvali jednu sjednicu, da otvoreno porazgovaramo o tim problemima. Ali, rasprava je krenula u drugom pravcu. To je stvar koju mi sami međusobno trebamo raspraviti, to nije za javnost.

Kocjančić: Svakalj mora ueti nešto ce »gurati« kroz svoj mandat. Ako užme sve – ne ispadne ništa. A da ne pićam o tome da opeče nemača iz sebe omladinsku organizaciju, da su za sve aktivnosti odgovorna samo dva čovjeka ...

Mario: Koje stvari ste vi uzeli kao prioritete?

Nenad: Stali. Kocjančić je odjurio,

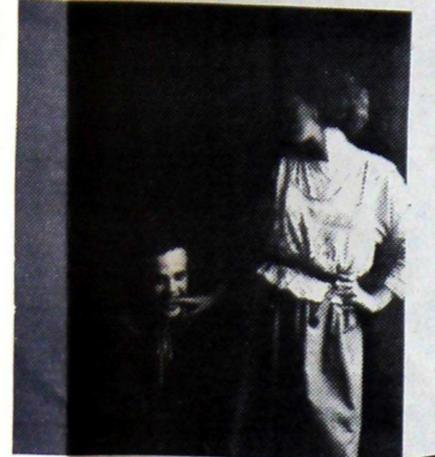
pitanje je ostalo bez odgovora. Nastavlj

čemo jednomo drugom prilikom, ako nas

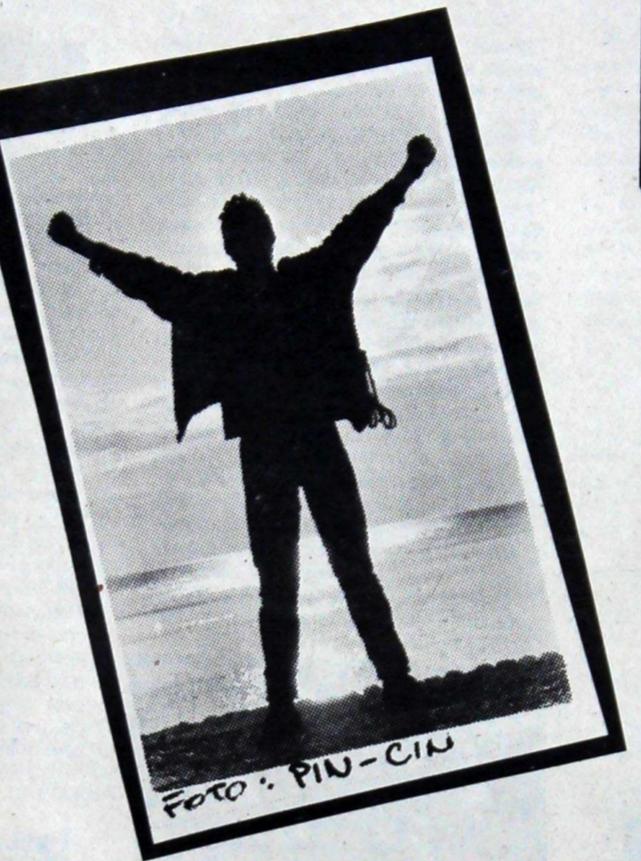
u međuvremenu ne »sredje«.

REDAKCIJA

000 000 MLADINA

Omladina. Jugoslavije danas, privilegira jednu grupu ciljeva čija je zajednička karakteristika da pripadaju svijetu privatnosti i pronađu sebi neke prostore, isječke iz života, gdje će se ostvariti.

Budući mladi nemaju povijesno pamćenje, onda na neki način nisu usmjereni niti prema budućnosti, usmjereni su prema sadašnjosti, blistvučju, rezoniraju, žive sada. Zbog toga i medijski, svjet muzike, blještavila... toliko utječe na mlađe, jer daju im neki privid da žive.

Danas na tlu Jugoslavije živi određen broj omladine i nisu antagonisti, nego su jednostavno medusobno različiti. Ne možemo govoriti o jugoslavenskoj omladini, već o jugoslavenskim omladincima na tlu Jugoslavije.

O PANU MLADOSTI
Gazda ne da da gledam njegovu televiziju, radio mi je ikru, a novine su skupe – i kako da saznam, u trci i zbrici ispit i studija, da nam je stigao praznik? Iz atmosfere u gradu?
Dan mladosti, stječajem okolnosti provela sam u Zagrebu i Rijeci i ni po čemu se nije moglo primijetiti da ima razloga za svećnost. Bez zastava, bez plakata, bez osmijeha. I da je barem radno obilježen, već sasvim ubičajeno u svakodnevnom neradu i nezadovoljstvu. Nesvesna datuma (ne znam da li bi bilo drugačije i da sam bila svjesna) osjećala sam se toga danu vrlo jadno. Nitko se nije sjetio da mi čestita, a možda bi mi taj gest oraspoložio. ovako – gužvala sam se s masom po ulici, izvrnila zglop na nozi, prolila skoro cijelu Koka-ku, posvadala me s jednom glupom medicinskom sestrom, dobilu upalu mišića od preteranog hodanja u sparani dan... Na rubu živaca spazim predavan šeširicu od slame i odmah ostanem i bez love, ali me ljepota i dražest tog šeširice koji podsjeća na Toma Soyeru i »Salas a Malom Ritu« jednostavno oraspoložila.
Na praznicnost tog dana podsetjila me je prijateljica tek u jednaest uvečer, znaci samo sam jedan sat imala prilike uživati u prazniku meni posvećenom, a i tada sam kroz zaspala od umora. To je bilo to. Prošao je Dan mladosti, a šeširicu ostao...
Stanicu golaš

PITALICE MLADENU | KOCIJANČIĆU

PREDSJEDNIKU

OK SSOH PULA

Kocjančić: Intencija je da sve društvene organizacije pojavljuju intenzitet aktivnosti u svom djelokrugu rada. Rezultati nijihovog rada budu vidljivi u javnosti. To znači, što više predstava, konkreta, sportskih susreta, omladinskih klubova ...

Kocjančić: U prvom dijelu mandata imali smo nekoliko velikih manifestacija, koje je trebalo izorganizirati ...

Mario: Kakvog tu posla ima? To ionako

ide samo od sebe ...

Kocjančić: Varas se, imitekao puno posla, Sad kad spremim brigadu, onda ću srediti »Petecu«.

Nenad: Na koji način je misliš srediti – ukupni ili isfinansirati?

Kocjančić: Riješiti finansiranje. Kad to uspijemo, onda smo na konju. Sada je u toku jedna opsežna akcija – formiranje novih osnovnih organizacija, to ide vrlo dobro. U listopadu su veliki izbori, kompljena smjena u Konferenciji ...

Nenad: Da li vodite računa o tome da će celo organiziranje dođu kvalitetni kadrovi?

Kocjančić: To je problem prisutan u cijelokupnom društvu, ne samo u omladinskoj organizaciji. Zapamtio sam riječi onog mladog radnika iz »Ulijanika«, koji je rekao: radim osam sati u teškim uvjetima, podstavljam sam i imam 200 tisuća dinara plaće. A vi očekujete da budem aktivan u omladinskoj organizaciji. Neci, radije cu raditi u »fusu«. Eto, to su problemi s kojima je svakodnevno susrećemo, a kad god hocemo provesti neku akciju – nijednog nikog nema.

Mirjana: Onda omladinsku organizaciju treba ukinuti?

Tu smo stali. Kocjančić je odjurio,

pitanje je ostalo bez odgovora. Nastavlj

čemo jednomo drugom prilikom,

REDAKCIJA

ukupni ili isfinansirati?

Mario: Kakvog tu posla ima? To ionako

ide samo od sebe ...

Kocjančić: Riješiti finansiranje. Kad to uspijemo, onda smo na konju. Sada je u toku jedna opsežna akcija – formiranje novih osnovnih organizacija, to ide vrlo dobro. U listopadu su veliki izbori, kompljena smjena u Konferenciji ...

Nenad: Da li vodite računa o tome da će celo organiziranje dođu kvalitetni kadrovi?

Kocjančić: Svakalj mora ueti nešto

ce »gurati« kroz svoj mandat.

Olga: Da li bi 25. maj, datum koji ima političko značenje, stvarno mogao prerađivati bogatstvo manifestacija u maju i za Dan mladosti. Ako oni kubure čitave godine, onda nemaju što pokazati u tom mjesecu. Tu ja vidim ulogu omladinskog rukovodstva. Ono bi trebalo sačiniti sveobuhvatni program.

Kocjančić: Kad bi se čovjek toga prihvatio, trebao bi mu čitav mandat.

Olga: Da li bi 25. maj, datum koji ima političko značenje, stvarno mogao prerađivati bogatstvo manifestacija u maju i za Dan mladosti?

Kocjančić: Da, upućena je mi jedna kritika na radiju drugo mjesto. Uostalom, sačinio sam analizu, u njoj više pise.

Nenad: Htio bih te na nesto podsjetiti.

Plaćeni funkcionari »ispucavaju« se na manifestacijama, ali od toga nema velike vjedje. Trebalo bi da društvene organizacije osjećaju veću brigu za svoje aktivnosti.

Zlatan: A kako je obilježen... ovaj, Dan mladosti?

Kocjančić: Da te zanimalo, znao bi... Zlatan: NIŠTA nisam primijetio, pa zato pitam.

Kocjančić: Dogovor je bio da ne pravimo slet u slične masovne, već da mjesec maj bude smotra stvaralaštva mladih, onog čime se bave fokom godine u svojim društvinama, škola, klubovima... bilo je sportskih manifestacija, kulturnih itd. Sudjelovali su izvidnici, pioniri, omladinci, JNA. Meni je krivo što redakcija nije to više pratila.

Nenad: Zašto nije stampan jedan zbirni plakat o svim manifestacijama koje su održane u gradu? Ljudi bi bili bolje informirani. Olako, mnogi nisu došli jer nisu ni znali gdje se to održava.

Kocjančić: Mislim da nije u pravoj mjeri. Ali, ovo je prva godina, i neću reći da se prvi maciči bacaju u vodu, već da bi u idućim godinama to trebalo bolje organizirati, dati veću kvalitetu.

Nenad: Ali, sve je to uobičajeno, nista specifično.

Kocjančić: Održane su i instruktaže po školama o omladinskoj organizaciji.

Mirjana: To vam je slijepo uspijeo!

Kocjančić: Sve smo pokrili, islo je malo teže, ali, takve su okolnosti...

Mirjana: Na ovom primjeru se najbolje vidi kako i koliko radi 15 ljudi koji sjede u Predsjedništvu.

Kocjančić: Očekivali smo da ćemo dobiti republički plakat, kao što su dobili Labinjan. To je u obliku memoranduma na kojem se samo očitno program.

Ali, nije stigao ...

Nenad: Mogao se objaviti zbirni oglas u Glasu Istre ...

Mario: Treba otvoreno reći što je bilo, a sto nije. (Gleda program aktivnosti koji je OK SSO Pula uputila svim omladinskim organizacijama.) Pa kaže: Savez izvadila općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sami organizatori

općine – Sve te akcije su oni sam

38. FESTIVAL MLADIH ZO RIJEKA

Riječju i igrom gradimo najljepšu zgradu prijateljstva

Pod pokroviteljstvom Skupštine općine Pula u organizaciji COOU industrijsko-tehničkih kadrova »Vladimir Božac« Pula održan je 13., 14. i 15. svibnja 1988. g. 13. festival recitatora i dramskih grupa građevinskih školskih centara Jugoslavije.

Festival je započeo u Tuzli 1976. godine s gesmom »Riječju i igrom gradimo najljepšu zgradu prijateljstva« s ciljem da razvija i neguje ljubav prema poetiskoj riječi i interpretativnom govorenju kod mlađih kojima takvi sadržaji nisu u neposrednoj vezi s budućim zanimanjem – građevinskom strukom.

Skake godine Festival održava u jednom od gradova učesnika te na taj način mlađi upoznaju našu zemlju, običaje, specifičnosti graditeljstva i slično.

Tako je nakon Tuzle, Beograda, Splita, Maribora, Rijeke, Celja, Kruševca, Zagreba, Niša, Čakovca, Skopja, Osijeka – ovogodišnji susret održan u Puli.

Domaćin – COOU »V. Božac« organizira je boravak gostima iz 17 srednjoškolskih građevinskih centara Jugoslavije pripremivši raznovrstan program: u prostorima škole priredene su izložbe likovnih i stručnih radova škola učesnika. Premijerno su izložene fotografije pulskih arhitektonskih zanimljivih zdanja »Pula 1900 – 1988« autora Đorda Vlaha. Izložbom grafika »Graditeljstvo Istre« predstavljen je pulski crtač Andrej Baraćević – Mikula. Sponzori Festivala – većinom građevinske radne organizacije – predstavile su se svojim propagandnim materijalom.

Stražni vodici pomogli su gostima u razgledavanju rimske kulturne spomenika (Amfiteatar, Augustov hram, Dvojna vrata i Slavoluk Sergijevaca), a arhitekt-autori idejnog projekta Turističkog naselja »Punta Verudela« pokazali su im i objasnili specifičnosti tog naselja. Posjet Otočju Brioni, dugogodišnjem boravištu druga Titu, na koji se otišlo brodom iz Pule – bio je doživljaj kojim se mozaična slika Pule zatvorila.

SMOTRA STVARALAŠTVA MLADIH – A OMLADINE NIGDJE

Smotra kulturnog stvaralaštva mladih općine Rovinj, održana 5. svibnja u hotelu »Park«, ostavila je dojam duboke nezainteresiranosti, kako omladine tako i publike. Predstavili su se mladi stvaraoci iz O. Š. Rovinja, Kanfanara, Žminja, te COU i Muzička škola iz Rovinja. Izvođači su bili sami sebi publiku. Uglavnom su to bila, dječica, i neki od njih su, uzgred budi rečeno djelovali iskreno, nesputano i vrlo uvježbano. Smotra stvaralaštva mladih – a omladine nigdje!

Medu učesnicima najviše se istakao učenik osnovne muzičke škole, iz oblasti instrumentalista, gitarsit Domagoj Terzić, koji je pod vodstvom Klare Erak uvježbao kompoziciju »Tamburin«.

Zatim folklorna sekcija i pjevački zbor O. Š. »16. rujan« iz Kanfanara, pod vodstvom Amede Marić. Iz oblasti vokalnih grupa predstavila se O. Š. »Vladimir Gortan« sa točkom »Računajte na nas!« Literalni radovi se nisu čitali. Ritmičke vježbe navodno nisu zadovoljile, iako su dvije do tri predstavljene bile vrlo dobre. Izvan konkurenčije nastupio je gitarist Alen Matošević, student elektrotehnike u Zagrebu. Odsvojio je dvije stvari koje je sam komponirao: »A need of a highway» i »Under your spell«. U njegovom muziciranju osjeća se uzor na Dylanu. Dečko je svojevremeno zbrisao iz muzičke škole i prešao u samouke muzičare ili slobodnjake. Alen svira (puše ili trubi) u czoo – to je kus lima sa membranom od našlona koji proizvodi strašne zvukove.

Še ostalo na ovoj smotri nije vrijedno pomena.

Nakon završetka nešto je ostalo »visiti u zraku«, pa sam malo porazgovarala sa sekretarom predsjedništva OK SSO Rovinja, FABIJOM DUSMANOM.

PET: Zašto nije nastupila talijanska škola, obzirom da je Rovinj dvojezični grad i da su Talijani ravnopravno zastupljeni u svim područjima, pa tako i u kulturi, ili možda nisu?

U natjecateljskom dijelu programa sudjelovali su troje recitatora, 4 recitatorske grupe i 11 dramskih grupa.

Program je pratio i ocjenjivao stručni žiri u sastavu: Marja Crnobori, glumica, Igor Galo, glumac, Ljiljana Matović, profesor, Sonja Retkovac, profesor i Zdenka Višković-Vukić, pjesnikinja.

Ocenjivši da je ukupni dojam izvođača na zavidnoj razini, izbor tekstova sjajan – jer čulo su se interpretacije od najstarijih, narodnih do suvremenih autora s općim temama ljubavi i čovjekova odnosa prema svijetu, žiri je dodijelio i nagrade:

Za recitale i recitacije: 1. Građevinski školski centar Osijek, 2. Gradbena srednja škola »Boris Krajnheirija« Maribor, 3. Obrazovno-tehnički centar »Veljko Vlahović« Kruševac.

Za dramske izvedbe: 1. Arhitektonska tehnička škola, Beograd i Građevinski obrazovni centar »Zvonko Brkić«, 2. Građevinska srednja škola »18. novembar« Subotica, 3. Srednja građevinska škola »Nikola Tesla«, Zrenjanin. Pojedinačne nagrade: 1. Janko Petrovac, Celje; 2. Jasmina Drapić, Tuzla; 3. Tihana Kopsa, Zagreb. Nagrada za najbolji umjetnički dojam pripala je Građevinskom obrazovnom centru »Zvonko Brkić« Zagreb.

Festival je uspješno okončan i statua Husinskog rudara predana je Srednjoškolskom centru »Jovan Vukanović« iz Novog Sada koji je time postao naredni domaćin.

Meri Dragičević

»banu u Komitet sa nekim prijedlogom, sugestijom, željom da suraduju?«

F. D.: Svakodnevno. Svaki rad primamo, ali smo nemoćni što se tiče prostora. Moramo kumiti i moliti da nam omoguće sredstva za rad.

PET: Jos uvijek negujete slet?

F. D.: Mnogi govore da je to starinski, da nema efekata. Smatram da je to vrlo lijepo mjesto i razlog da se okupi osam tisuća mladih. Više imam osjećaj da tu utječu stari ljudi koji bi se hteli osjećati mladima, nego mladi koji bi trebali to biti i živjeti život.

PET: Što je sa KUD-ovima, bendovima...?

F. D.: KUD-ova nema. Osim Zajednice Talijana, Škola pokušava osnovati KUD, ali se to nekako odgovarači jer nema entuzijasta koji bi to pokrenuli. Svi bi plesali, ali nitko ne bi učio plesati. Što se tiče bendova imamo samo komercijal. Ovi drugi koji bi mogli napraviti nešto svoje, oni se traže, nadu.

PET: Što spremate za ljeto?

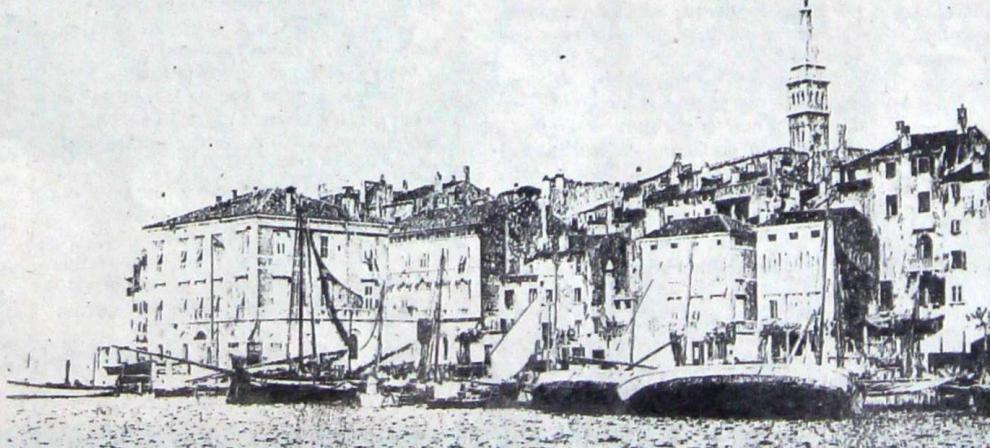
F. D.: More, more i plaže. Dok taje sezona ne održavamo sastanke, jer je tada omladinski rad podređen turizmu i privredi.

PET: Izrazi neku svoju željicu za kraj!

F. D.: Nadam se da će uspjeti animirati nekoliko Rovinjaca da pišu za »Petici«. Moja je želja da se u dogledno vrijeme i u Rovinju osnuje omladinski list. Naravno, nakon izgradnje »tajanstvenog« omladinskog doma.

Nakon ugodnog razgovora dobila sam na poklon vrlo zanimljiv materijal – turističku ponudu Rovinja (prospekte, fotke...), more, more i plaže.

Rovigno Città vecchia

Prvog dana festivala sve zanimljivo što se događalo registrirao sam svojim super-ultra-soničnim senzorima. Vi sada čitate o tome. Dakle, u petak, trinaestog (petak 13.) maja u devetnaest sati, otvorena je izložba likovnog stvaralaštva mladih sa područja ZO Rijeke. Između ostalih zapazili smo radove Pušljana – Klimana, Rosande i Julijane Koncanović koja je dobila drugu nagradu.

U 19.30 održana je prva od tri najavljene predstave te večeri. Nastupio je COU »Mate Blažina« iz Labina sa predstavom »SABOR PTICA«. Voditelj je bio Ćedo Ružić. Simpatični omladinci iz Labina predstavili su nam/se sa isto tako simpatičnom predstavom na pticu temu. Zanimljiva je bila scenografija, a glumci su bili solidni. Vrlo dobro.

U 20 sati započela je predstava »EPE-PELJUGA«, a izvela je dramsku sekciju iz Opatije. Voditelj je bila Maja Verdonik. Zanimljiva komicna predstava uz pratnju dvojice muzičara – gitarista, Siniše i bubnjara Petka (o njima kasnije). Glumci premladi i neozbiljni (valjda je tako trebalo biti). Dobro.

Najzanimljivija, a ujedno i posljednja predstava te večeri počela je u 20.30. Nastupio je teatar »Palah« iz Rijeke sa predstavom »HAMLETMASINA«. Veoma zanimljiva scenografija, efektni sunčar (MILADOJKA YOUNEED, LAIBACH, BACH, REVOLUCIONARNE PJESME), odlican nositi glavni glumac (zove se Edvin), te neumjese primjedbe dijela publike, uglavnom Pazinjana (koji baš ne kažu neke stvari). Stiče se dojam da je predstava nastala pod velikim utjecajem slovenskih alternativnih dramskih družina. Vrlo dobro. Bilo je to sve u petak – dan za metak. U drugom tekstu o problemima sa prenočištem.

VINO, PETKO I SINIŠA, VOJSKA III KAKO SMO SKORO POPUŠILI

Kada je u petak sve svršilo Nadan i ja sačekali smo u predvorju SPOMEN DOMA u Pazinu, gdje je bila baza festivala. Ali, ali, avaj ali. »Odgovornih« faca nigdje. A da cemo soviti? No nekako se sve izgladilo te smo se zajedno sa dramskom sekcijom iz Opatije zaputili u Turistički savez Pazina, tj. zgradu zvanu Mirna. Njih petnaestak (projekcija osm razred + muzičari malo stariji, te šef – simpatični bradati bučonja koji studira pravo) nemilo su se iznenadili, kad su vidjeli gdje treba spavati. Soba velika, kreveta na kat, scena kao iz vojske. No kad su djeca napokon polijegala nikako da zašute. Pjevaju, vrište, ajme sranja. A meni i Nadanu se sovi za riknut. I baš kad smo usnuli prvi san evo ti bubenjara Petka: »Ej dečki ste vi iz Pule, poznajete Franciju« i dvije litre vina u ruci. Normalno da smo se odmah probudili. Onda smo mljeli s Petkom, Sinišom i bučastim pravnikom sve do jutra. Slušaju dečki dobru muziku, dobro sviraju i obavjavaju Franciju. I tako smo i to preživjeli. Došla je subota i novi festivalski događaji.

STANDOI I NOGE

Štand oml. lista PET iz Pule bio je postavljen u predvorju Spomen Doma u Pazinu. Lijevo od nas bio je štand Omladinskog lista VAL iz Rijeke. VAL-ovi su sve prodavali (knjige, novine, bedževi...), dok se PET-ovi (MARIO, JELENA, MARINA, NADAN i ja) sve poklanjali. Nosi bre. Desno od nas, na recepciji, bile su superdobre Pazinjanke, u superminicama i sa supernogama. Stalno smo zvrijili u njih. Totalno smo se pogubili. Mario ih je čak i slikao. Koje noge, ajme majko. Nešto nas nisu baš previše šljivili.

STRANA 10

FOTO BY FOTOAPARAT

-PAZIN 13, 14, 15. maj 1988.

FEST EST!

Drugi dan festivala. Pukla dvanajstica. Pripreka zvijezda. No, valja nam delati. 3,4 - SAD!

SOLENNE - Predzadnji i zadnji broj »Petice« rastegli smo na recepciji »Spomen doma«.

DIMINUENDO - Ko? »Pet«? Nikad čuli! A odakle ste? Iz Pule? A, lijepe je tamo, Ne, nikad nismo čitali »Peticu«, ali »Val« je bolji. Zašto? Pa evo i u boji je...

I takđe, ljudi se sve nešto boje uzeti »Pet« u ruke, jer nikad se ne zna, pustite vi to, možda grize. »Val« je siguran, za njega su bar čuli, a i u boji je!

STACCATO - Počela je padati kišica.

ANDANTE - Do svećanog otvaranja festa ima još dosta vremena, a narod hrabar, kakav već jest, osmijelo se uzeti u ruke čak i onaj bauk zvan »Pet«.

LENTAMENTE - Zadovoljni što se po »Domu čita »Petica« (jer treba uzeti u obzir boju i kvalitet papira na koju su pucali potencijalni čitaoci - op. a. vidi pasus DIMINUENDO), oko 15 i 30 sati zatvorili smo butigu i krenuli na ručak u blagavaonicu obližnje osnovne škole.

FURIOSO - Na meniju je bilo jedno od poznatih istarskih specijaliteta - vojnički pasulji. Hrana je džabe, ali piće se plaća. Na jednoj školskoj klupi na izboru su nam bili Nara, Cockta, Radenska i bijelo vino. Četiri otvorene litrenke i plastične čaše. Za dvije cockte i dva deca bijelog u plastici - 2.300 din. ?!

CURIOSO - Na putu do muzeja »Kaštel«, gdje je svećano otvaranje festivala, bacili smo pogled na buvlju pijacu. Pojasevi, turbice, dinduve, narukvice, plastični aviončići, kamioncini... i da ne duljim: Šijana, ili ako hoćete, pulska tržnica.

Jedino što mi baš ne ulazi u vijuge jest plakat u holu škole, na kojem je jasno i decidirano pisalo da je taj buvljak trebao biti akcija mladih Pazinjana (nešto kao onaj nedavno organiziran u »Tehničkoj u Puli«), a ne kožna galerija i dinduvnik. Bo?

ALLEGRO - Otvaranjem sam bila jako zadovoljna. Oživljavanje muzeja je prava stvar. Umjesto dugih i monotonih govorova, kakvi već bivaju povodom otvaranja, »Inadžije« su (u doduze već dosadnom slow - motionu) napravili vrlo dobru mini predstavu, parodiju na svečana otvaranja.

CRESCENDO - Pa izvanredni »Putokazi«, pa harmonikaši, pa voditeljice Duda i Marita (one sa »Stereovizije«) pa sve tako redom natjecateljski dio programa, pa pred ponoć koncert, pa fešta do jutra...

JELENA GRUJČIĆ

Kraj prvog stavka

STAVAK DRUGI

Sankerica u »Spomen domu«: Lipo je, druže se mladi. Ma ča da ti rečen, pa se domislis i sama da saka fešta vajk uspije.

Stole: (D.R. »Inat«): A šta da ti kažem čoveče, pa znaš da mi nije prvi put.

Sanja (recepacija): Gužva je, radimo puno. Organizacija? Super!... Ma di je sad ta voditeljica, uvjet kad nam treba je nema. Čuj, ustvari živa je to zbrka.

Bojan: Forši bi cijene u »Domu« mogli malo kalati.

Matić Paško (prodavač kožne galantije ispred »Doma«): Lepo je da se okupe mladi. Veseli su. Još da imaju malo više para...

Pucić (Žminj): Lipo je vreme...

Toni (Žminj): Ma kako je lipo vreme kad je daž saki dan?

Marko (Zagreb): Najviše mi se dopadaju minice.

Rajo (Ogulin) 9 Odlično...

Dino (Pazin): Sve je dobro. Fali pijača zabavada i dobrih cura.

Slaven (PRESS): Dobar vid okupljanja mlađih.

Zoran (Pazin): Nikad ništa ne mislim. Tlina: Zdravo! Zovem se Tina i imam šest godina.

Livo: U »Domu« nema klima-uredaja. Folkloristi iz Vrbovskog: Garant smo vi.

Damir (Ogulin): Pula ima najljepše cure.

Snežka: Sretna sam jer će razmijeniti iskustva i steti nove prijatelje.

Dva milicijera: Ne dajemo izjave bez službenog odobrenja.

Bovo (Rijeka): Umoran sam, prljav i pokvaren. Još nikoga nisam ubio u Pazinu i nadam se da će tako i ostati do kraja.

Peda (Rijeka): Makakiki, pozdrav za »Pet«, a što se ekonologije tiče; to ti je resored spvetaca, a Sveti Kuzma je zaštitnik spolnih odnosa. Toliko o Pazinu.

Marjan: Do prije nekoliko godina, grad je bio izoliran, kao oaza, a sada diše, osjeća se mladost u našoj sredini.

Sjorice pred svojim hižama: Omladinski festival se vajka svida. Svi su lijepi. Mislimo da bi se cijele godine trebalo tako nešto održavati. Mi smo sada veseli i izašle smo vidjeti što se dešava u našem gradu. Je dobro što ima nešto i po vani, a ne samo u »Spomen domu«. Na staru muzej je odjedanput oživjao. Jer mi penzioneri imamo svoje fešte u »Domu«, za 8. mart, N. Godinu...

Tamburaši iz Oguština: Od jutros smo u Pazinu. Svida nam se, samo da još ima i more...

Barbara: Gladni smo, hoćemo više mesa! Hrana je loša.

Valentina: Svida mi se bedž i plakat festivala.

Otpadnici »Putokaza« (Rijeka): Mislim da je sve jako lijepo. Dajte, nemojte se smijati, ovo je ozbiljno.

Ovaj fest je prava stvar da se mlađi ljudi okupe, da se pjeva, sve po uzoru na zapad. A mi nećemo nastupiti jer smo suspendirani zbog nekih razloga još u Rijeci. SVAdali smo se malo s voditeljicom, a i pijemo puno Stocka.

Mladen Kocijančić (Pula): U ovom teškom trenutku ja nisam u stanju da ništa kažem što bi doslovce moglo prezentirati stanje ovdje u Pazinu, sada. Prema tome, ja bih vas molio da...

Vlado Hrvatin (Biciklist »Kamen« - Pazin): Gradom se vozi kriterijska trka. Ima nas otočinu (iz Zagreba, Pule, Rijeke,...). Vozim već tri mjeseca za »Kamen« i sudjelujem u ovoj trci kao mlađi junior.

Ljudi sa TV (Zagreb): Snimili smo, ništa nismo vidjeli, ništa ti mi ne znamo. Idemo na cugu, 'ajde bok!

Ante: Ništa mi se ne svida na festu, ali stripovi su super.

Tereza (član žirija, dirigent harmonikaša iz Pule):

Branko je genijalac. Ovo njegovo otvaranje je bilo toliko upečatljivo. Ovo drugo nije važno. Nazad smo sto godina.

Harmonikaši su bili najgori. Ne može se svirati na otvorenom. To je klasika, ali sve je to atrakcije radi. Ono što sam vidjela, festival je bio samo otvaranje i ništa više. Mi smo Balkan u pravom smislu riječi.

PET: Kako ti se čini festival?

A. G.: Prvi put sam ovdje. Uglavnom mi se sviđa što se tu dešava i čini mi se da je suvremeniji i atraktivniji nego prijašnji godina. Mladima naša regija treba više ovakvih druženja, a ne samo jednom godišnjem. Voljela bih da i »Petice« više suradije s »Valom« i sa našom omladinskom emisijom. Mislim da imamo puno toga jedni drugima reći.

KRAJ STAVKA DRUGOG

ANTONELA GALIĆ (Radio Rijeka - omladinska emisija »Bura«): Pozdravljam sve Puležane i žao mi je što više nemate omladinsku emisiju »Kucaj jače«. Čula sam da je program petkom prilagođen mlađima.

PET: Kako ti se čini festival?

A. G.: Prvi put sam ovdje. Uglavnom mi se sviđa što se tu dešava i čini mi se da je suvremeniji i atraktivniji nego prijašnji godina. Mladima naša regija treba više ovakvih druženja, a ne samo jednom godišnjem. Voljela bih da i »Petice« više suradije s »Valom« i sa našom omladinskom emisijom. Mislim da imamo puno toga jedni drugima reći.

PET: Reci nam nešto o vašoj radio emisiji!

A. G.: Čini je šest suradnika. To su uglavnom studenti i srednjoškolci. Imamo dva voditeljska para, koji se svaka dva tjedna izmjenjuju. Pratimo omladinu grada Rijeke i sve njezine moguće i nemoguće probleme, te nastojimo recimo ubojitim, komentarima ubosti sve strukture grada. Do sada nismo imali većih cenzura i nadam se da ih nećemo niti imati.

PET: Uspostavljate li kontakt sa slušaocima?

A. G.: Da, narod nas zove i nema nekih većih provokacija. »Bura« je po jednom od istraživanja, druga po slušanosti. Ispred nas je samo »Primorska poneštrica«. Javljuju nam se ljudi i iz Zagreba, Osijeka, Bosanske Krupe, Velike Gorice, Pule također.

PET: Radio Pula u tim svojim živim emisijama ima, čini se, dosta problema. Jednom su čak apelirali da im se javljaju mlađi stariji slušaoci, jer su ih često zvali klinici od deset godina. Imate li vi takvih problema?

A. G.: Nama se to stvarno ne dešava. Mi imamo taj »Diskodrom« »Bure« i »Vala« kada biramo deset najslušanijih pjesama, koje emitiramo svaki drugi put i nagradujemo slušače vrlo atraktivnim nagradama (piće, frizure, odjevni predmeti...) koje ovise od sponzora. Ali, zovu nas mlađi od 16, 17 godina nadalje. Zovu nas čak i stariji ljudi.

PET: Znači uspjeli ste ih animirati?

A. G.: Da, dosta snimamo ankete, a i uživo potičemo ih na razgovor o trenutno aktuelnim temama. Trudimo se da emisija bude sa dosta humora, iako govorimo i o vrlo ozbiljnim stvarima.

PET: Otkad »Bura« postoji?

A. G.: »Bura« je prije mjesec dana proslavila svoj deseti rođendan. Imali smo veliku feštu, cijelodnevni program. Inače naš program ide svakog četvrtka od 17 do 18²⁰ sati.

ELVIS MILETA (Radio Pula):

PET: Reci našto!

E. M.: Mogu li dobiti jednu »Peticu«?

PET: Reci nam nešto o festivalu!

E. M.: Šta da ti kažem?

PET: Da li je blizugza ili nije?

E. M.: Sutra će se saznaći, ne znam još. Imam puno problema sa smještajem.

PET: Jesi li bio na otvaranju u »Kaštelu«?

E. M.: Nisam.

PET: Jesi li bio jučer?

E. M.: Nisam, došao sam tek danas u 11 sati.

PET: Osjećaš li nekakav mooving po Pazinu?

E. M.: Nisam bio prošle godine. Znaš, ne mogu ti sada reći ništa pametno. Ja ti mogu reći da mi se ovo vrlo, vrlo dopada. Ovakve akcije ne bi se trebale ograničiti samo na Pazin, jer svakako malo mjesto u Istri ima potrebu za tim.

PET: Znaš li da je »Val« jučer imao promociju 250-tog broja?

E. M.: Znam da je nešto bilo, ali ne znam točno što.

PET: Izgleda ti da je nekako grubo poklopjeno s Festivalom?

E. M.: Moguće. No, sve u svemu mislim da bi cijeli maj trebao biti opći mooving, intenziviranost cjelokupnih omladinskih sadržaja. Sve ono što se tokom cijele godine radi, valjalo bi svaki dan prezentirati. Izložbe, koncerti... Trebalo bi izići na ulice, za to ne treba puno para, npr. kao dramska radionica »Inat«. TREballo bi biti petnaest takvih radionica, pokrenuti masu.

MILORAD MIKAĆ

PET: Ti si u omladinskom moovingu već deset godina. Reci nam kako ti se sve ovo čini, što ima?

M. M.: Dobro je. Konceptiški je doraden i ima puno novoga, onoga što zanimaju mlađe, jer, čini mi se da je ovo do sada bilo dosta stereotipno. Posebna je draž u tome da se osjeća da Pazin živi s festivalom i festivali s Pazinom.

Pet: Imaš li kakvu primjedu?

M. M.: Mislim da ne treba biti strogo takmičarski, treba se osjetiti život, stvaranje... Mislim da je to ono najbitnije.

Pet: Jesi li čitao »Peticu«?

M. M.: Čitao sam dva broja, mislim da više nije niti išao.

Pet: Nulti i još četiri broja.

M. M.: A dobro, izvini. Čini mi se da ima previše napisala o kulturi, za razliku od drugih događaja koja isto tako zanimaju mlađe. Mislim da to ne bi smio biti forumski list, i to se donekle i postiglo. Možda se malo smanjilo, na račun kulturen...

Čini mi se da bi se više trebalo pisati o egzistencijalnim problemima kao što je npr. zapošljavanje.

Možda je to i suhoparno i možda je i teško o tome pisati, ali isto tako smatram da je to prava stvar. Omladina Pule i njen glasilo, malo, toga kritički sagledava što se radi oko nje, i u društvu općenito, i ne diže dovoljno revolucionarno glas oko nekih stvari koje bodu oklo. Usaporeujući, ja stvarno pratim i »Polet« i »S. L.«, ne treba ići u kritizerstvo, ali treba ići u kritiku svega postojećeg, što ne valja. A mislim da u našoj konkretnoj sredini ima dovoljno materijala za to. I kroz glasilo se treba osjetiti i čuti taj khmm, ovaj... glas.

SARIĆ SILVO

PET: Prošle godine i ti si bio nagrađen!

S. Š.: Šta? To se snima! Bolje da mi to nisi rekao, sad mi je neugodno. Prošle godine je sve bilo tako zbrkano, sa malo ljudi; tako da sam jednostavno morao dobiti nagradu htio to ili ne. Bila su 3-4 rada koja su valjala, Spasojević... Kad sam čuo da sam nagrađen, ipak mi je bilo drago, a kad sam došao ovamo i video što je izloženo bilo mi je skoro i krivo. Obećali su izložbu, a nije održana cijelu godinu. Ja sam već zaboravio, i tako, javili su mi dan prije. Kažu, trebaš sutra staviti radove u Pazinu

KULTURA

MAIL-ART SHOW

Nakon Puljana i Riječani su imali prilike upoznati se sa fenomenom mail-art stvaraštva. U Malom salonu riječke Moderne galerije prošloga mjeseca priredena je velika međunarodna izložba mail-arta na temu »Privatni život« (320 autora iz 32 zemlje svijeta). Autor ovog vrlo zanimljivog i po izloženim radovima kvalitetnog projekta je Andrej Tišma, poznati umjetnik i likovni kritičar iz Novog Sada. Boraveći u Puli od 18. do 21. svibnja kao izvjestilac novosadskog »Dnevnika« sa 7. Kongresa SPID-YU (Savez udruženja likovnih umjetnika primjenjene umjetnosti i dizajna Jugoslavije) Tišma je, naravno, iskoristio priliku da se sretno s pulskim mail-artistima i drugim zainteresiranim likovnim stvaraocima (Nevenko Petrić, Valter Smoković, Pino Ivančić, Marjan Šinović...). Na tom malom mail-artističkom »kongresu« razmjenjena su mišljenja i zacrtani novi putevi međusobne suradnje, pa se uskoro mogu očekivati nove akcije i izložbe mail-arta u našem gradu, poput one prve u knjižari »Mladost«. Tišma je nedavno pokrenuo novi veliki projekt na temu »Priroda daje«, koji bi trebao okupiti najveći broj autora do sada. Zamoljeni za suradnju u informiranju o tom projektu objavljujemo poziv pulskim umjetnicima za sudjelovanje, uz kolaž radova iz arhiva N. P. Pietra, inicijatora pulskih mail-art aktivnosti.

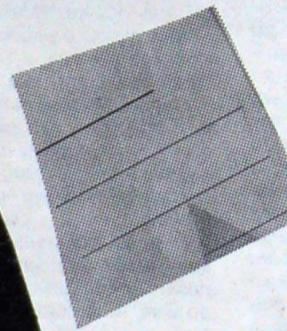
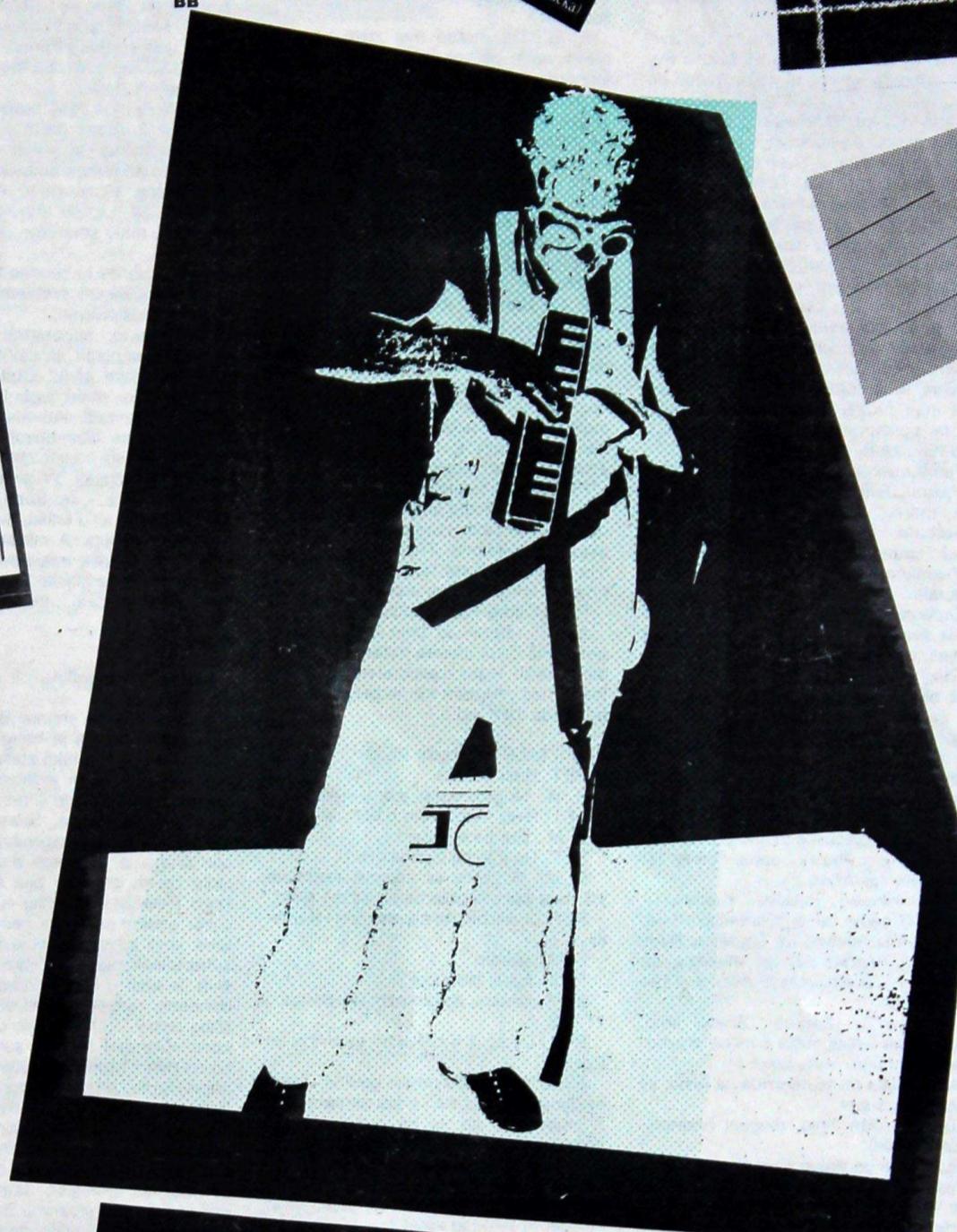
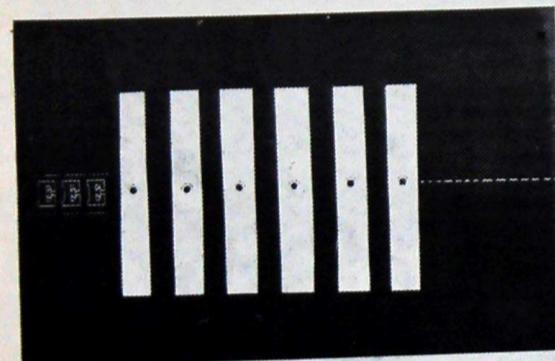
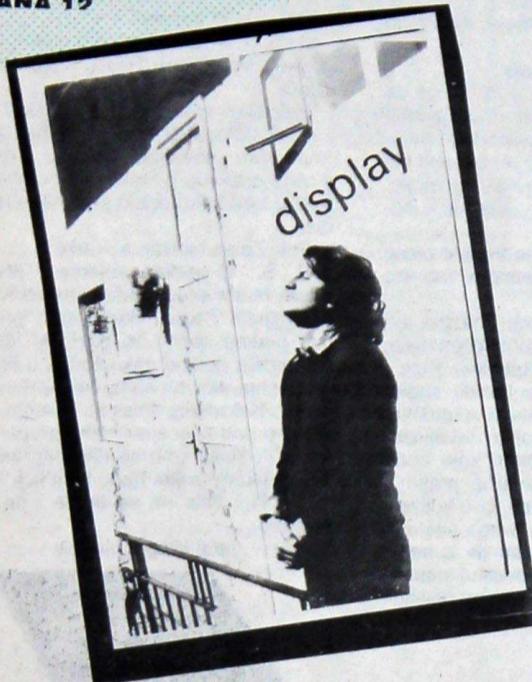
Koristimo ih kao ilustracije za pjesmu.

MAIL-ART SHOW

MAIL-ART ISMI:
miroljub todorović (belgrad)
jenny de groot (nizozemska)
cracker jack kid (sad)
ruggero maggi (italija)
guillermo achille cavellini (italija)
emilio morandi (italija)
andré tišma (novi sad)
guillermo deisler (d r njemačka)

/STRANA 12

MARINA MIHALJ

KAD KRENÉ JUTROM...

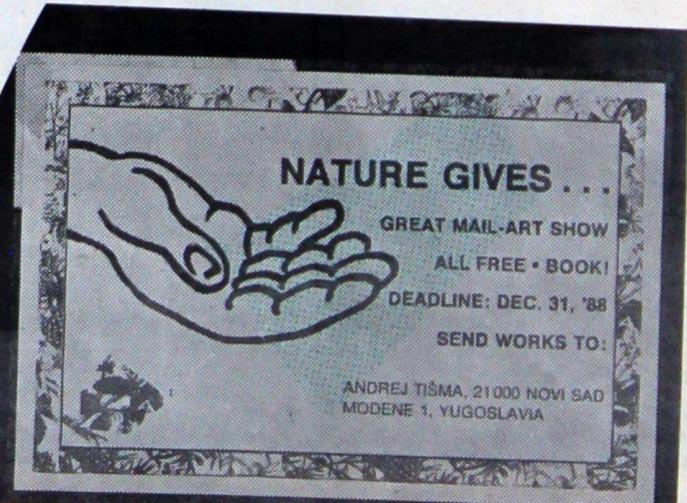
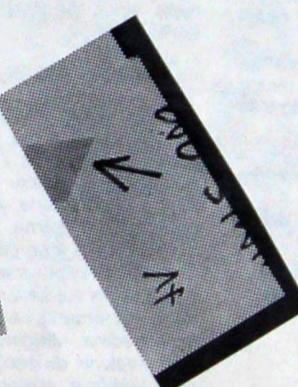
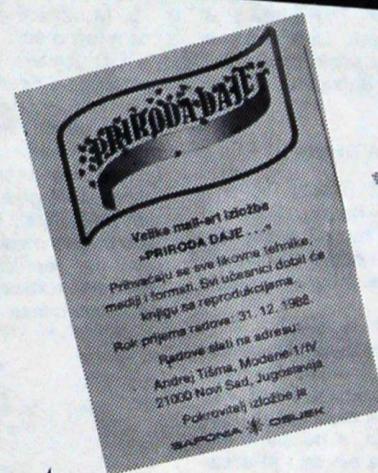
Početak. Smisao življena koji se gubi i nestaje ulisan u neke likove, sjene. Težnja ka savršenstvu umiranja duše. Pijanstvo emocija. Bujica ludila navire spremna da proguta veliko umiranje sreće, nemir što razara utrobu i svjetlost stravičnog sna. Sa ovim zakrpama, sa iluzijom postojanja bludeći u praznom prostoru hoću da budem sama.

SVIRKA ZA SEBE

U besmisao postojanja uključuje se i nitko i ništa. Gospodin Bezimeni frontalno se sudario sa gospodom Popularnost. Kakva je to muzika malih garaža, čupavih dječaka u isčeckivanju slave? Zadovoljstva za sebe, svirke za odabranu publiku? Možda ih netko rasporedi u istoriju muzike. Iz ubjedjenja. Radi idealja. Jedan poeta uz času gorke žuci reče: tja, uvijek umiremo uz muziku.

Projak sam Vaše Visočanstvo i pružam ruku, molim i prosim sitinu što ispada iz Vasih mesnatih glava, smijem se Vama što sebi podjelite titule. Ne dobijam nikoga. U svoj svijet primam svakoga. Egoista, tek... Običan, mali projak. Da li je doktor, kozmetičarka, ili je ovo trecerazredna drama u beogradskom pozorištu na vratima piše: nezaposlenima ulaz zabranjen.

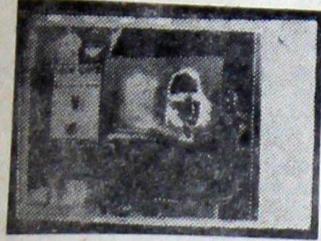
MARINA MIHALJ

R
E

PREDSTAVLJA

MIROSLAVA KRALJIĆA

LICE

Pogledaj u moju dušu i nađi me—nepatvorenog... slušaj muziku... savladujem silu twoje mentalne presije, probijam se do božanstveno lijepih i maglom obavijenih predjela tvog mozga... shvati muziku... dematerijaliziraj je... neka lebdi kao moja misao koju telepatički primaš... još kap krv... Helios je tek upregao svoju kočiju i leti k tebi u njoj...

Lice...

Odaješ bol iskvarenog srca... muzika se konkretizira kroz jedan maestozni crescendo emocija i, na koncu, mozak se rasprskava, komadiće još i sad možeš vidjeti na podu pensatoriuma...

Lice...

Nije li mu izgled isuviše ne definiran?... strah, čudenje i bol...

Lice...

Možda je moje?!?...

Lice...

Osjećaš li MIROSLAVA KRALJIĆA?
1970. Čakovec

REZ

Pitomi brežuljci u mojim očima
ljudi u mojim mislima
krv na njihovim rukama
Krik lažne pravde
na njihovim usnama.

PEJZAŽ NA ZIDU TVOJE SOBE

Promatraš li ponekad
pejzaž što visi na zidu
tvoje sobe?
Vidiš li u njemu
usamljenog šetača
koji drvenim štapom
daje ritam hodu?
Ili, možda
vidiš dva oka
koja gledaju
u daljinu
i ne brinu
za godine koje prolaze?

Gubiš li se, ponekad
u pejzažu koji visi
na zidu tvoje sobe?

Iznenadni rez
u taštini
otkiva
nove vidike:
Iznenadno je
raspadanje materije
u dodiru s metalom
Opijen istinom
gledam pulsiranje
uništenih nuda
Nesimetrični su
rezovi
na mojim žilama

MAGLA

Pramenovi magle
kotrljavaju se
nad ovim gradom.
A ja u njemu
A ja pod maglom
Slušam govor ljudi
Slušam riku životinja
Oni se mijesaju
I više ne znam
tko riče
a tko govori
Uplašen...
U hladnom znoju...
Slab...
Stavljam sve
na posljednji ulog –
I gubim...
Vrijeme isteklo
Pien ne va plus!

SOBA—JAKOG—SVJETLA

Kada si rekla da ne smijem ući u tu sobu, potpisala si moju smrtnu presudu. Oprاشtam ti, nisi poznavala moju radoznalost...

Na pragu sam. Poznaješ li taj osjećaj odvratne ograničenosti jednim tijelom, zbirom nabacanih molekula najbezveznije vrste?... Osjećam tvoj pogled na ledima... Jesi li to ti?

Ne ulaziš u tu sobu, Ivane! — rekla si i odvela me u sobu—bez—prozora.

Umetjetno svjetlo me vidljivo zamaralo i ti si ga ugasila laganim pokretom ruke. Uživali smo slušajući tišinu i zaspali.

Probudio sam se prvi. Dugo sam razmišljao da li da se pokrenem ka zabranjenoj sobi. Krenuo sam.

Korak... po korak.

Ulazim...

Na sredini sobe odar: na njemu leži čovjek obasjan snopom jake svjetlosti.

Kako sam napredovao k odru, opazio sam veliku klepsidru na izmaku snaga čovjeku. Koraci su udarali kao čekići po mojem mozgu, hvatao sam se za glavu ne bih li ublažio bol...

Primićući se, shvatio sam da je klepsidra slika mog života i pokušao sam kriknuti, ali iz moje očajem zaledene duše nije izašao glas...

Nisam vjerovao očima. Mislio sam da je to samo neko halucinantno stanje bića koje će se ubrzo stabilizirati...

Biste li Vi vjerovali da vidite sebe na odru?....

No, ipak... oči nisu varale... doista, to sam bio ja... čovjek na odru... držao je knjigu u ruci...

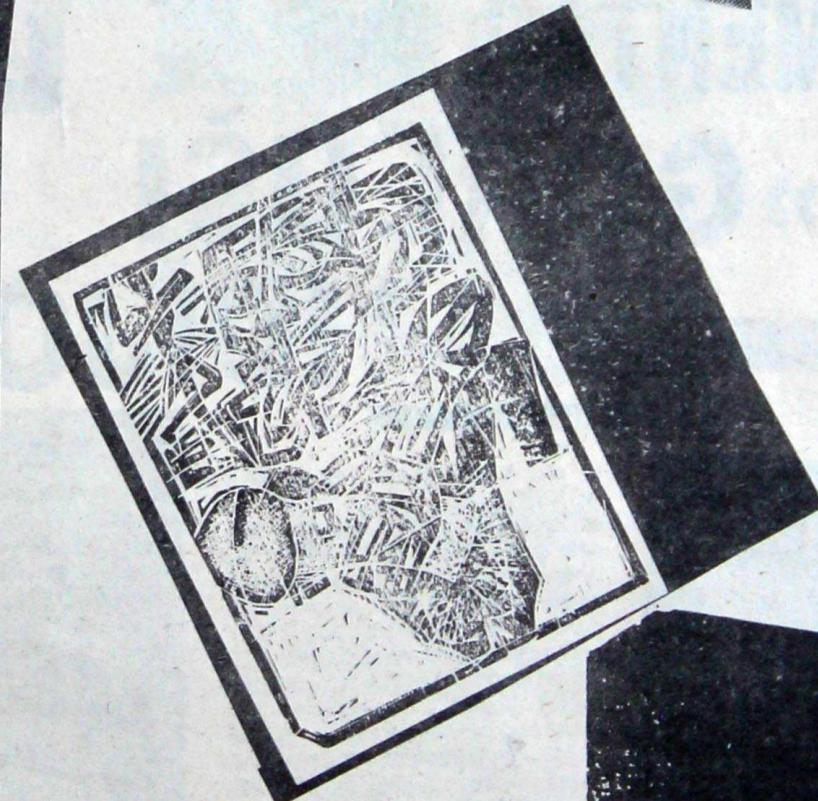
Nervozno sam okrenuo prve stranice i našao natpis: „JESI LI TO OVAKO ZAMIŠLJAO IVANE?“

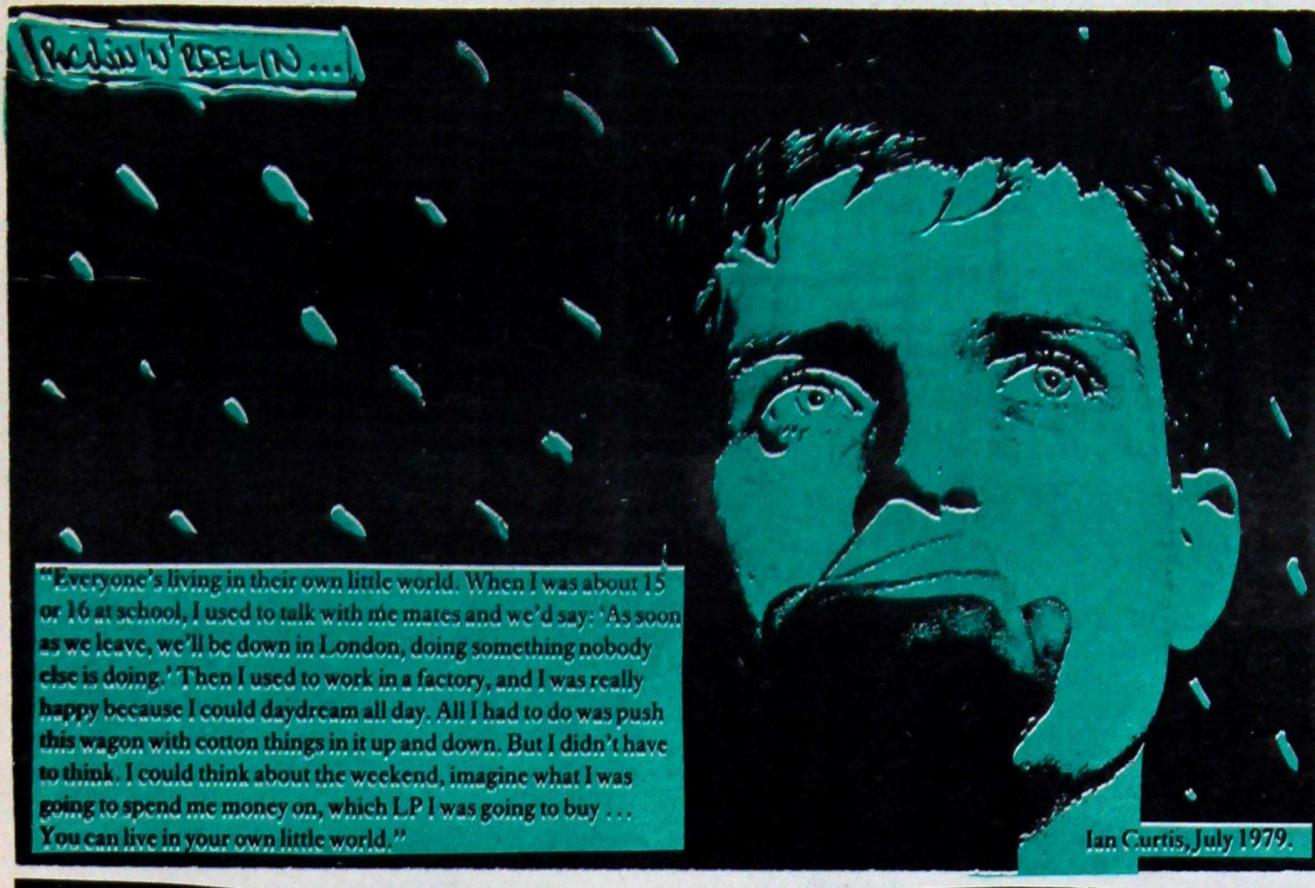
Ništa više.

I dok je klepsidra ispuštalazadnja zrnca pjeska u donju posudu, gledao sam raspadanje odjeće čovjeka na odru, moje odjeće, miješala se s prašinom onoga što je tren prije bilo meso, kost, krv...

I nisam vjerovao... dok mi kroz prste nije počela curiti prašina Knjige.

Netko će naći poruku čuvarice hrama...
Uđite u Sobi—jakog—svjetla
Ivan

Ian Curtis, July 1979.

JOY DIVISION - IAN CURTIS

"Everyone's living in their own little world. When I was about 15 or 16 at school, I used to talk with me mates and we'd say: 'As soon as we leave, we'll be down in London, doing something nobody else is doing.' Then I used to work in a factory, and I was really happy because I could daydream all day. All I had to do was push this wagon with cotton things in it up and down. But I didn't have to think. I could think about the weekend, imagine what I was going to spend my money on, which LP I was going to buy... You can live in your own little world."

B.B.

Kompozicije »ISOLATION«, »THE INTERNAL« i »DEADES« najbolji su dokaz prijespomenutoj tvrdnji. Producija MARTINA HANNETA je izuzetna, kao i dizajn omota koji je uradio PETER SAVILLE. Album je od strane kritike proglašen remek-djelom. I upravo kada se grupa pripremala za svoju prvu američku turneju, doslo je do nesretnog dogadaja – IAN CURTIS je izvršio samoubojstvo. Razloge toga čina teško je dokuciti, možda bi ih trebali tražiti u CURTISOVIM pjesmama. Nakon CURTISOVE smrti nastaje prava poplava bootleg-albuma JD dok FACTORY RECORDS 1982. izdaje dvostruki album pod naslovom »STILL«, sa neobjavljenim studijskim snimcima iz perioda prije prvog albuma (prva ploča STILL-a) i koncertnim snimcima (druga ploča STILL-a), koji dovoljno govore o energičnosti njihove žive svirke. Na ovom albumu nalazi se i njihova obrada pjesme SISTER RAY od VELVET UNDERGROUNDA. »STILL« nije pokušaj njihove diskografske kuće da nešto zaradi, već vrijedan dokument, iako u nekim dijelovima tehnički manjak. Nakon CURTISOVE smrti grupa je, što je bilo i za očekivati, promjenila ime u NEW ORDER te prihvatala klavijaturnicu. Kao NEW ORDER snimili su pet albuma te hrpu maksi-singleva. NEW ORDER sviraju muziku koju možemo etiketirati kao »tehno-pop«, sa bizarnim, pretežno ljubavnim tekstovima. U novom izdanju pridobiven je status najkomercijalnijeg benda sa nezavisne scene. Dakle, novac. Sve je to lijepo, ali apsolutno u kontrastu sa kultom IANA CURTISA. Najvjerniji fanovima JOY DIVISION-a poslige razočaranja sa radovinama NEW ORDER-a preostalo je traženje novih bendova što inspiraciju crpe iz muzike JOY DIVISION-a. Popis takvih grupa je dugačak, a najdalje su otišli (u smislu približavanja uzorima) danas nepostojeci RED LORRIE-YELLOW LORRIE. Pjesme JOY DIVISION-a obradivali su, između ostalih, i PAUL YOUNG, GRACE JONES te SWANS. Trag i utjecaj koji su ostvarili JOY DIVISION predviđeni IAN CURTISOM, velik je. Muzikom što i danas mami pažnju, izvan pomodnih trendova i prolaznog interesa, JOY DIVISION su obilježili početak osamdesetih.

B.B.

FRANCIJEV KOMENTAR NA SUBOTICU: »GORI UŠI IDIJOTI«

... Izgleda da se Pulsko rock scena opet polagano počela probijati van granica Istre. U čemu je stvar? Krajam aprila na Akademiji-FLU u Beogradu nastupili su SINOVI i to su imali samostalan nastup.

11. 05. u poznatom zagrebačkom klubu »KULUŠIĆ« nastupile su dva novija Pulsko-istarska bend: THE SPOONS i F.M.D. Bilo je malo publike, ali bendovi su dobro prošli... KUD IDIJOTI su se nedavno vratili sa turneje po Švicarskoj. Na turneji su bili od 26.04. do 08.05. i pritom održali sedam koncerata i to (kronološki): ST. GALLEN, ZÜRICH, BASEL, BERN, BIEL, LENSBURG i SOLOTHURN. Kažu da su odlično prošli i da im se devizni konta pričično odebijao... Po gradu se čuju priče o novom ATOMSKOM SKLONIŠTU, a kad mogući bubenjar spominje se ZORAN DORĐEVIĆ DOLE (na slici) (ex: NOVI PUT, ŽABLJA PERSPEKTIVA, KRONOS, ZOV DIVLINE) koji je bio malo odlutan u komercijalne vode

PU-ROCK-INFO

FOTO BY FOTOAPARAT

ali nije dugo izdržao... Grupa GUBITNICI ostala je bez pjevača. Traži se rocker sa dobrim glasom... Kaseta grupe GORI UŠI WINNETOU odlično se prodaje i dobija jako povoljne kritike. FRONCI će vjerojatno ponuditi diskografskoj kući SUZY svoj novi projekt: WELCOME HOME... Čuveni i stari pulski punk bend GOLA JAJA ponovo počinje s radom nakon višegodišnje pauze uvjetovane uglavnom vojnim obvezama. Postava (vjerojatna): SEMI-gitaru, TONČI-bas, BARLIJAN-vokal, KRUNO-bubnjevi... Mužički urednik omladinskog lista PET ovim brojem se obrašta od aktivnog pisanja. Hvala svima onima koje sam pljavao...

BB

RECENZIJE: MIRO KUSAČIĆ sluša i piše ...

1. ZODIAC MINDWARP AND THE LOVE REACTION - Tattooed beat messiah

2. AC/DC - «Glow up your video»

3. AEROSMITH - «Permanent vacation»

4. THE MISSION - «Children»

U razmaku od prošlog pa do ovog broja Petice, izašla su kod nas četiri licencna, ali i frška albuma rock grupe iz svima nam poznatih prijateljskih zemalja kao što su USA i ENGLAND. Sva četiri albuma imaju ono za što ste (ako ste) dali pare. Dakle:

1. Ispresavljani omot sa cijenom koja je tako stručno zalipljena na oko jednog od članova benda (ZM), tako da je ni sa svojim znanjem iz kirurgije ne možete skinuti,

2. Unutrašnji omot sa tekstovima pjesama i slikama muzičara gdje se (pogotovo na rubovima) redovno nalazi kolač otisaka prstiju, prije i poslije marenje, na kome bi i OSUP zavidio,

3. Najlon (no comment),

4. Redovito kriva (i pogledaj pod 2.) ploča.

No, ako sve te sitnice zaobiđemo i stavimo ploče redom na gramofon, čuje se ovo:

1. ZODIAC M. + T.L.R. - Prilično vjerna i žestoka hard-heavy tutnjava, krcata odličnim tekstovima mahnitog ZODIAC-a i rifova FLASHA. Muzika i produkcija su odlični što dokazuju da ZODIAC nije tupavi hells-angel sa čoperom od tri i pol metra i kožnjakom sa oko 600 rupa i 24 vrste krvna – divljih i poludivljih životinja. ZODIAC je prepređeni mačak koji zna gdje je ton E na polju gitare. Moji favoriti (od pjesama): SVE. Preporuka: slušati na walkmanu u toku vožnje na motoru i sa suvozačem (icom) vratištati refrene. Narodna poslovica: jebo mater, ala želu.

2. AC/DC - Ovoga puta ekipa VANDA-YOUNG-YOUNG nije uspjela napraviti toliko zanimljivu ploču u odnosu na prethodne ali to nije ni važno za bend njihovog kalibra. Oni su bili i bit će jedan od najvažnijih bendova rock and rolla, tako da mrvicu lošiji album niti malo ne mijenja njihove položaje megastarova. Status Quo.

Moji favoriti: naravno, »THAT'S THE WAY i WANNA R.N.R.

Preporuka: ukrusti negdje video recorder.

Narodna poslovica: ANGUS: »oš kupiš, neš kupiš, šo me briga«.

3. AEROSMITH - Nakon nekoliko godina lutanja, odvikavanja od svakojakih težih poroka, na scenu su se vratili stari dobiti teški iz Amerike i to sa odličnom pločom koja spada među njihova najbolja ostvarenja. S. TYLER, J. PERRY ostala škavda (originalna postava) napravila je, usprkos glasinama skeptika, prekrasnu i drsko dobru ploču. Ima tu svega; hard rocka, heavy metalisa, bluesa, balada, slidea, rifova, duhača, odličnih aranžmana, a sve to zaščeteno sa odličnim (ima veliku ustu) STEVENOM TYLEROM.

Moji favoriti: SVE PLOČE.

Preporuka: SVE PLOČE.

Narodna poslovica: SVE PLOČE.

4. THE MISSION - Album grupe THE MISSION neće recenzirati jer ga nisam ni preslušao (B. B. se pobrinuo za pločicu dotične grupe).

PLOČE PLOČE PLOČE

1. TALKING HEADS - »Naked« (EMI-JUGOTON)

Ovogodišnji album T-HEADSA najbolji je, nakon albuma REMAIN IN LIGHT (Sire 1980.). DAVID BYRNE je već odavno dokazao da je genijalac, a ove godine je dobio i OSCARA za muziku u filmu POSLJEDNJI KINESKI CAR (zajedno sa SAKAMOTOM). NAKED je ploča prepuna ritma, duhača, a otvara je superultrahit BLIND. Zadovolian sam.

2. THE MISSION - »Children« (PHONOGRAM-PGP RTB)

Braća djeca dobila su jako dobre kritike za nedavni koncert u Ljubljani. U rekordnom je roku izašao njihov treći album producenta JOHN PAUL JONES (iz LED ZEPPELINA – naravno). THE MISSION na ovoj ploči zvuče kao loša kopija ZEPPELINA. Mislim da to THE CULT mnogo bolje rade. Ne kupiti.

3. INXS - »KICK« (PHONOGRAM-PGP RTB)

Ovaj australski bend prilично je nepoznat domaćoj publici. Međutim, navikli smo da su (manje-više) svih bendova koji dolaze iz zemlje kengura – vrlo dobri (AC/DC, NICK CAVE, THE STEMS, DIED PRETTY...). INXS je bend koji radi vec više godina, a najveći uspjeh van Australije postigli su upravo ovom pločom. I to s razlogom. KICK je album koji je prepun hitova. Muzika koketira između funk-a i diska, ali je taj spoj napravljen s puno ukusa. Prava ljetna muzika. Ocjena: plus 5.

2. PERE UBU - F. D. Ljubljana
20.04.1988.

Jedna od najavangardnijih svjetskih grupa napokon se dokotrijala i do naših krajeva nakon što se prošle godine reaktivirala. PERE UBU su iz američkog grada CLEVELANDA. Većina njihovih pjesama posvećena je gradu iz kojega potječu. Posebno se cijene njihovi albumi MODERN DANCE i ART OF WALKING koji su najbolja ostvarenja iz prve PERE UBU faze. Zaštitni znak grupe je korputentni pjevač DAVID THOMAS koji je jedna od specifičnih pojava suvremene rock scene. Prošle godine bend se nakon više godišnje pauze opet okupio u gotovo identičnoj postavi koja je 1976. godine izasla njihov novi album TENEMENT YEAR koji se može svrstati u njihova najbolja ostvarenja. Jedini jugoslavenski koncert u sklopu evropske turneje održali su u Ljubljani (a gdje bi drugdje?). Puna Festivalna dvorana vidjela je odličan koncert koji je započeo pjesmom NON-ALIGNMENT PACT. Program se uglavnom sastojao od stvari sa novog albuma te od starih, dobro poznatih hitova (?). Koncert za pamćenje.

bb

SPORT...

izdati
TO NISU JARBOLI, NOJE BRODICE ...!

PET: Reci mi nešto o sportu u Puli!

Mladen: Šta da ti kažem? Da ti pričam kako ljudi sjede u kafiću umjesto da treniraju?

PET: Zašto?

M: Jer nemaju šanse da uspiju. Kod nas možeš uspijeti do 15 godina, poslije više ne, jer ti treba pomoći sa strane, vremena, para, veza... Ima puno propalih talenata upravo zbog tih i njima sličnih razloga.

PET: Postoje li "Klanovi"?

M: Ako imaš dovoljno para, veza, ili ako si sin, da tako kažem, jačeg, u svakom slučaju imaš više šansi. Premda to i ne mora biti pravilo.

PET: Kako stoji stvar s jedrenjem?

M: Treniraš 3-4 sata na dan, ako ti dozvole. Meni dozvoljavaju na račun mojih prijašnjih uspjeha, međutim 90 posto njih ne može trenirati kod home. Šanse da te neko uputi ili financira da postaneš jednog dana trener su minimalne. Mada bi ti bilo logično, jer to je potrebno. To možеш postići, eventualno, uz sva odricanja, samofinanciranje, sam.

PET: Pa kakav je to onda klub?

M: Neozbiljan. Čisti primjer te nezbiljnosti rukovodstva kluba je kada su dečkima koji su išli na natjecanje u Split, zaboravili dati takmičarske knjižice. I sad, taj put do Splita, ti troškovi od oko 70 milijuna, sve je to propalo. Sad nam je tako propala čitava sezona. Meni su to isto, sada napravili, ali izgleda da se još nitko nije uhvatio za glavu. A trebalo bi, jer ukoliko se netko već prihvatio dužnosti tajnika kluba, onda bi to trebao raditi kako treba, ako ne...

PET: Da li je to problem samo s jedrenjem?

M: Ne. I veslači npr. treniraju dva puta na dan, a dobiju to da im sa dvadeset godina kažu da je star, da ne može više trenirati, da ga ne mogu dalje financirati, platiti i opravdati izostanke s posla itd. Premda u pravilniku o radu stoji da svaki sportaš reprezentativac ili kandidat za reprezentaciju treba dobiti 30 dana plaćenog odsustva s posla zbog obaveza vezanih uz sport (takmičenja, treninzi...).

PET: Ima li privatizacije?

M: Ima, i to čak do te mjere da na osnovu privatne svade s nekim iz reprezentacije dolazi u pitanje da li ćeš ući u reprezentaciju ili ne. Ima i toga. Primjer je i teretana koju su dečki sami, za svoju lovu napravili na "Mornaru". Mjesto je fantastično, tamo doveviše od stotinu ljudi trenirati. No izgleda da će im se i to oduzeti, jer je to od vojske. Oni žele svoj vojni krug. Ali, apsurdno je, ukoliko su dečki već uložili toliku lov u trud, iako je puno ljudi zainteresirano da tam dolazi, da to propadne. Eto imaju tuševa, ali vojska ne da vodu. Steta, jer ukoliko to propadne, opet će se i ta rekreacija svesti na one bogatije, koji će, ukoliko se zele na taj način rekreirati, ići do Medulin, kod Mudrovčića, jer u Puli ne postoji takva sala za treniranje.

PET: Imaju li ti dečki alternativu?

M: Pokušali su u "Ulijaniku", ali im ne dozvoljavaju ništa privatno, jer je to "Ulijanik" prostor. Dečki bi sve sami napravili, nabavili sprave, brinuli se oko prostora, ali ništa. Svi se boje da bi dečki tu puno zaradili, a niko ne misli na to da bi time i oni puno dobili, a i veliki krug ljudi bi bio zahvaćen tom aktivnošću. A pošto se ne misli, onda i oni i mi možemo biti samo po kafićima.

PET: Jeste li stogod pokušali napraviti, žaliti se?

M: Jasno. Eto SOFKA ih neće, ne znam točno iz kojih sve razloga, ali jedan od njih je taj što nisu klub. A šta su? Pa svugdje u svijetu su priznati bodybuilding klubovi. Ali nije mi jasno čemu te formalnosti, pa nije ni važno da li se zove klub ili ne. Važno je da tamo dove trenirati masa ljudi, i plivači, jedrilici, bokseri, rekreativci... I to će vjerojatno propasti.

PET: Čula sam da će otvoriti salu u domu "S. Vukelić"?

M: A to! To će izgleda biti isključivo za radnike "Ulijanika". Ali zato će Mudrovčić, cisto privatno, dati dobre pare, onima koji žele trenirati na pravim spravama, a oni koji bi uzeли puno, puno manje za sebe, i koji bi omogućili širokom krugu ljudi da se time bavi njima se ne da.

PET: Kako je u drugim gradovima?

M: Ne znam toliko za druge sportove, ali za jedrenje znam da je puno bolje u Sloveniji. Jedan, Kopar! Njihov jedriličarski klub ima pet kombija, pet trenera, od kojih su trojica mojih godina. Dakle mlađi, sposobni, perspektivni ljudi, koji se time mogu profesionalno baviti jer im to može biti za kruh. Ljudi koji znaju današnje jedreњe, a ne ono što je kako i na čemu jedrije prije deset godina.

Zoran: Sve te stvari te dovode do toga da gubiš moral. Nisi više entuzijasta... Daješ satove surfanja, privatno svoje zadovoljstvo prebacujes na druge stvari.

PET: Šanse?

Zoran: Sam jedrilicar ne! Eventualno da uprava kluba uzme nekog sponzora da te financira. Tako je u Sloveniji. Tamo se već ozbiljno možeš posvetiti, jer ti daju mogućnost i da živiš od toga. Na takmičenjima se to najbolje vidi. Koprani su trenutno najbolji. Ako bih eventualno završio

školu za trenere imao bih neke šanse. Jer, kao što i sama znaš, svuda je jako važan taj papir. I titula. Evo, jedrim već 15 god. Prvih 5-6 god. dok si mlađ i zanesen, ne misliš na sve te stvari i sve je dobro dok se ne počneš petljati s upravom, dok ti ne treba lova, kad trebaš napredovati, i kad počneš razmišljati o egzistenciji. U zaostaku sam velikom. Vozim jedrilicu »470«. Kod nas je projekat starosti jedra i jedrilica 10 godina, a u Kopru godinu-dvije.

Mladen: To ti je isto kao kad netko vozi običan a netko turbo motor. Razlike u brzini je velika.

Zoran: Oni sa takvom opremom i načinom rada mogu iskoristiti svoj talent do maksimuma, doći do vrha svojih mogućnosti. A to znači kako, kako, mnogo. Jako se malo daje za sport. Kod njih Savez za fizičku kulturu daje plaće. I kad sve to vidiš izgubiš volju, a pogotovo kad vidim svoju opremu staru osam godina.

PET: Što je sa savezom omladine?

Mladen: Bio nam je nedavno onaj Kocijančić na dodjeli nagrada, čestito nekom klincu, a pitam se da li je što pružio, što pomogao, da li je pitao što je, kako je, imate li kakvih problema, NIŠTA! A mi čoveče, imamo pet odjela, dobrih, a nas je 60 članova. Jedrimo u šuskvacima, u nečemu što uopće nije prilagođeno tome.

PET: Sto ćeš dajte činiti?

Zoran: Ne odustajemo. Sada znamo da moramo sve sami, znamo da nas klub ne može financirati. Probat ćemo i školu za trenera.

Mladen: Ići ćemo i u školu za skipere, ako treba, zašto da ne? Normalno, bilo bi svima lakše da nas netko uputi, pa bi tako mogli dobiti znalce, a ne da im se desi, kao sada u ACY-u. Imaju skipera pa im je zabilježio brod u obalu. Napravili su veliku štetu, možda je sve to i slučajno, ali sigurno je da ti dečki nisu nikada jedrili, i da su ospobljeni kadar, vjerojatno bi bila puno manja mogućnost da se to desi.

.....
IMAJU 23 GODINE
JEDRE 15 GODINA
ZNAČAJNIJU USPJEŠI:
MLAĐEN MIHALJ-
DRUGI NA BALKANU
PRVAK CRNE GORE, SLOVENIJE,
HRVATSKE U DRŽAVI BIO TREĆI,
ČETVRTI, PETI, ŠESTI
U JEDNOJ REGATI BIO DRUGI U SVI-
JETU
NAKON 13 GODINA PREŠAO IZ JK
"MORNAR" U JK "ULJANIK" -
ZORAN TADIĆ-
BIO U YU-REPREZENTACIJI
ČETVRTI U DRŽAVI
TREĆI U HRVATSKOJ
TRENIRAJ U JK "MORNAR"
UCESTVOVALI SU NA 100 REGA-
TA.....

razgovarala: Jelena Grujić

DRUGOLIGAŠICE ODBOKAŠICE

Bez obzira na to da Pula ima potpuno mrteve rukovodeće strukture u sportu koje treba stopostotno pokrenuti ipak je dobila drugoligaški klub. Možda ste već pogodili, a možda i niste... To je OK Pula koja radi pod vodstvom velikog odbokaškog entuzijasta Borisa Brešića. Klub se do sada takmičio u Hrvatskoj ligi zapad kao čiji je pobednik stekao pravo da se takmiči za naslov seniorskog prvaka Hrvatske. Održani su turniri u Osijeku i Splitu. Naravno opet bez premca, nakon šest pobjeda. Kao prvak Hrvatske OK Pula takmičio se u Škofiji Luki sa prvacima Slovenije i Bosne i Hercegovine, gdje je i donesenca odluka. OK Pula je bez i jednog poraza postala član druge lige zapad. Pobjedili su OK Kočevje iz Slovenije i OK Maglić iz Bosne i Hercegovine. Sezona je bila naporna, ali svaki rad i trud se isplati kažu odbokašice.

Uz seniorsku ekipu u klubu još rastu i mlade odbokicaše sa kojima rade trener Ivica Puljiz i Davorka Bošković. Selekciju po školama vrše nastavnici Božo Babarović i Mario Černjul. Klub trenira u dvorani OS I. L. Ribar, gdje uvjeti nisu baš najbolji, ali eto, nadaju se boljem. Vjerujte

Još je lijepo istaknuti da je Istarska banka uzela pod svoje okrilje ovaj vrijedni sportski kolektiv te je to dokaz da se uz dobro rukovodstvo, vrijedne igračice, dobrog trenera, nešto siće od soft-e i sa dosta rada može zaista daleko stići.

Ako ne vjerujete, dodite na utakmicu pa se uvjerite.

Petra Skok

SLASTIČARSKE MUKE

Nedavno smo posjetili slastičarnicu u ulici Matka LAGINJE br. 6 (preko puta kazališta) te malo porazgovarali s vlasnikom REDEPI:

- PET: Kada je otvorena ova slastičarnica, kada ste započeli biznis sa kolačima?

- REDEPI IZET: E... imam dvadeset godina, više... šezdeset osme ili šezdeset sedme. Prijе je tu bio mali mlečni restoran. Dozvolu sam lako dobio, problema nije bilo.

- PET: U tih dvadeset godina da li je bilo nekih većih problema sa mušterijama?

- R.I.: Dešavalo se nekih sitnih, pod gasom, ali ne nešto veće...

Zadnje dve-tri godine je mirno, jednom su nam razbili staklo neki pijani, neki jači ekscesa nije bilo.

- PET: Kakav vam je promet zimi?

- R.I.: Po zimi slab je, zatvaramo po mesec, dva pa dosta gubimo.

Po leti dok radi Uljanik (OML) dobro je, ima i puno stranaca.

- PET: Da li na kolače dolaze i bokseri (jer preko puta je Bokzerski klub Pula)

- R.I.: Da... dolaze i bokseri, a naročito kad je bio MATE PARLOV, puno kolača je bio.

- PET: Da li možete da ovakvim "biznisom" dovoljno zaraditi za pristojan život?

- R.I.: Zadnje četiri godine jedva kraj sa krajem, ova ulica koju su mi zatvorili (ispod kazališta) mi najviše smeta, eh...

- PET: Jesu li vas nekada provocirali u ovom gradu?

- R.I.: Nitko za trideset godine koliko sam u Puli nitko mi ništa nije rekao šta si ti, odozođo, nije bilo problema, a verujem da i ostali tako misle.

Dobro sam se uklopio, nije mi važna para. Nitko nas nije potcenjivao, kako mi se dopada ovaj grad i ljudi.

- PET: Tko vam iz familije radi ovde u radnji?

- R.I.: Ja, mi, žena i jedan radnik (ZEĆIRI ISLAM).

- PET: Ja li vam ograničeno radno vrijeme?

- R.I.: Radno vreme do jedanaest, prošle godine su nam malo branili da radimo duže, mi smo se žaliли, jer su gestione mogle da rade duže.

- PET: Kako u ova krizna vremena stojite s potrebnim materijalom za vaše poslastice?

- R.I.: Nije nam ništa zafalilo, ali orasi, čokolada, teško je

sa tim. Cene su otiske kako gore, fizički promet nam jako opade, kad dižeš cene, posao opada.

- PET: Je li bilo problema sa sanitarnom inspekциjom?

- R.I.: Imamo ugovor sa Zavodom za zaštitu zdravlja, uzimaju svaki

meseč kolač, uzorke za ispitivanja. Nikada, mislim otrovanja,

je li, takve stvari, bakterije, nikad nije bilo. Sve je bilo u granicama normaliteta.

PR
SKA
LICA

- PET: U Puli ima dosta slastičarnica. Je li konkurenčija jaka?

- R.I.: Uh, jaka je konkurenčija, ali u svadi nikad nismo bili.

- PET: Penzija?

- R.I.: Za oko tri godine ču u penziju, ako čerka ne preuzeme posao, onda ne znam kako će...

PET: Hvala vam što ste pristali da popričate malo sa nama.

- R.I.: E, fala tebi. Nemao da napišes nekakvu laž. Ako bude u redu ti dam honorar, he he.

- PET: Ma ne, meni moja redakcija isplaćuje basnoslovene sume novca. Popričali smo i sa jednim radnikom kojega smo zatekli u radnji – ZEĆIRI ISLAMOM.

- PET: Islam, koliko vek radiš ovde?

- ISLAM: Ove godine. Nisam prije radio u Puli.

- PET: Ako se smije znati, koliko zaraduješ?

- ISLAM: I je, i nije...

- PET: Dobro, je li ti dovoljno?

- ISLAM: Može se sklopiti, može se živeti od te plate.

- PET: Ja si li ti imao problema sa mušterijama?

- ISLAM: Ne, nisam imao problema sa mušterijama.

- PET: Sviđa li ti se u Puli?

- ISLAM: Jest, omladina onako, sve, ambijent dobar, sve dobro.

- PET: Da li osjećas nostalгиju za rodnim krajem?

- ISLAM: Nije, nije, mora da se radi. Vratiti se dole (ali u Makedoniju), idem na godišnji, imam dole ženu i četvero dece.

- PET: Hajde, poruči nešto našim gladnim čitaocima.

- ISLAM: Želim da se puno zafalim i dodite da probate specijalitet, naša vrata su otvorena u svako vreme.

